podjatok meg titkos jelszóban, mellyel vezetőitekkel és más osztagokkal kapcsolatot tarthattok.

4. Osztagotok élére az őrs barátai, pártolói közül kérjetek fel „politikai biztosnak" párttagot, ifjúkommunistát, munkásőrt, katonát vagy internacionalista harcost, aki veletek együtt részt vesz a Riadó '77 játékban.

5. Készítsétek elő a forradalmi osztag felszerelését, tanuljátok meg egy jellegzetes szovjet népi étel elkészítését és szerezzétek be a hozzávalókat!

Álljatok riadókészültségben!

Figyeljétek a Kossuth Rádiót!

Várjátok a riadóparancsot!

Jó munkát, helytállást, bátor cselekvést, szép élményeket kíván a

MAGYAR ÚTTÖRŐK
SZÖVETSÉGE
ORSZÁGOS TANÁCSA

SZABOLCSI FÁKLYÁK

A hírhozó levelet Nagy Angélától Tiszavasváriból kapta a Pajtás. „Nálunk nagy akció lesz a megyében — írta. — A neve Szabolcsi fáklyák.

— A Szabolcsi fáklyák lényege az — magyarázta Juhász Mária, az 1114-es Vasvári Pál Úttörőcsapat tanácstitkára —, hogy minden őrs és kisdobos raj keres magának egy olyan megemlékezési formát, amit nemcsak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóján, hanem minden november 7-én megismétel majd, hogy hagyomány legyen belőle. Megemlékezési tervéről az őrs október 20-ig beszámolót ír, jelét felrajzolja a csapatfáklyára.

— Bármi lehet hagyomány — mondta Munkácsi Éva. — Mi például úgy döntöttünk, hogy a Vasvári-szobor környékét rendbetesszük. Az első nagy munka után úgy éreztük, hogy ez a feladat már állandóan a miénk marad. November 7-e előtt különösen

szépen rendbehozzuk a parkot.

— A Riporter őrs elhatározta — folytatta a hatodikos Szendrei Tünde —, hogy a forradalmi időkről gyűjt elbeszéléseket idős emberektől, akik akkor mint katonák jártak Oroszországban, vagy már a fiatal szovjet államban.

A hetedikes Indián és Csipolinó őrs „ünnepi stafétát" szervez, az őket patronáló szocialista brigáddal közösen. A felnőttek közül 2—2 brigádtag az úttörőkkel együtt versenyez, a brigád többi tagja a bírák szerepét vállalja. Terveznek futást, ugrást, kúszást, célbadobást, levélkeresést és sok más akadályt.

— Ezek persze nemcsak tervek! — igyekezett tisztázni Tóth Mária. — Nyolcadikos rajunk például az „Egy nap a csapatért" akciót ajánlja hagyománynak: egy napig fizetett munkát végzünk az úttörőcsapat javára. Így a Vasvári Tsz-ben almaszüreten voi-

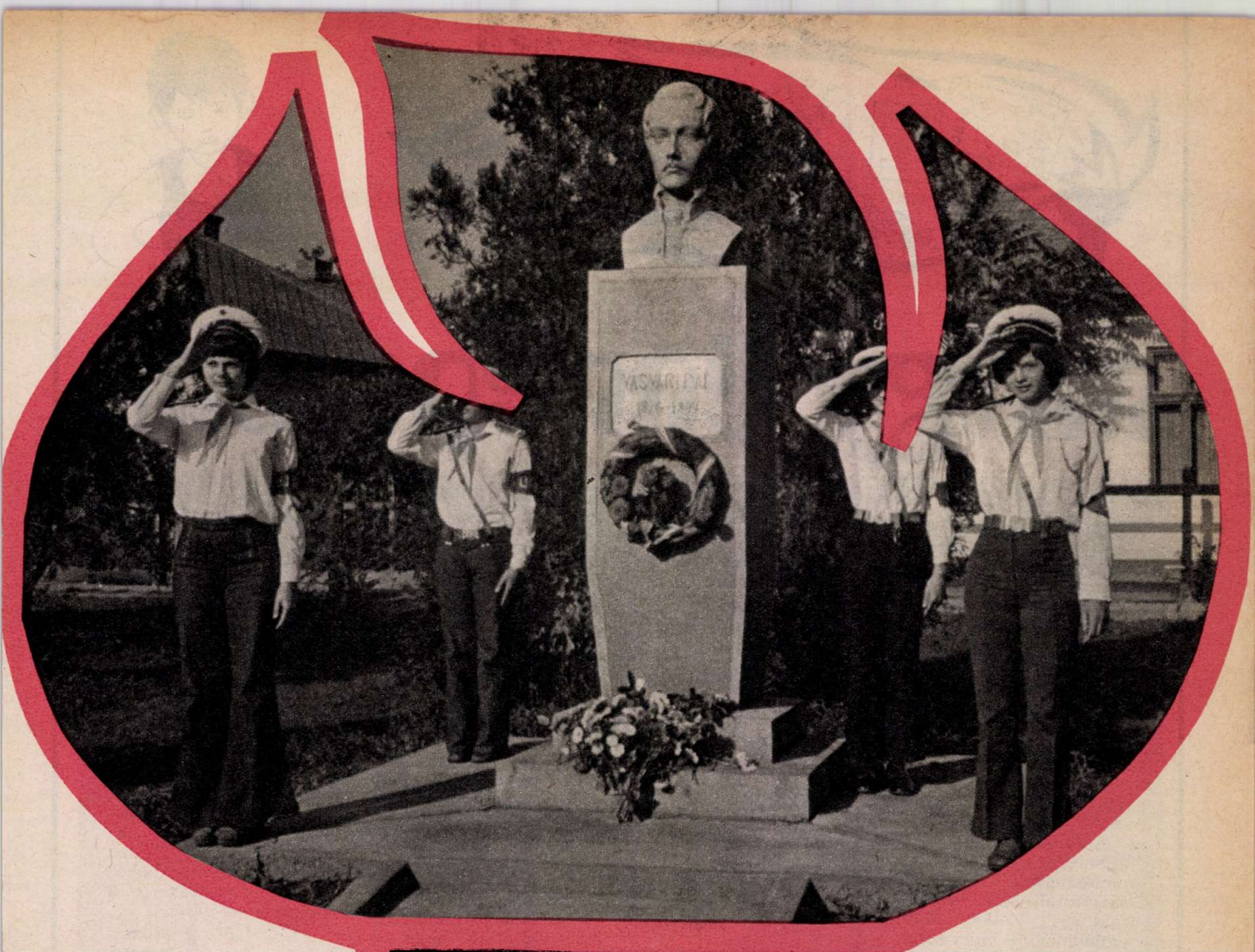

tunk. Az én brigádom csak második lett, a „Máté brigád", Máté Laci brigádja érte el a legnagyobb teljesítményt.

— De ez már csak egyszeri „hagyomány" lesz, hiszen nyolcadikosok vagytok.

— A jónak bizonyuló hagyományokat a nyolcadikos rajok átadják az általuk patronált kisdobos rajnak, így mi is részt vehetünk a hagyományteremtésben.

— Jó közlekedési rendőr gárdánk van — vette át a szót Máté Laci. — A gárda egyik fele díszőrséget tervez a község emlékművei előtt, a többiek a rendfenntartásban segítenek majd a felnőtteknek és a KISZ-eseknek. De létrehozunk egy rajhagyományt is. Rajunk eredményesen segítette a könyvterjesztést. Ifjúsági és tudományos könyveket árusítunk a faluban.

Laci szavait Gulyás Ili néni, a csapatvezető egészítette ki:

— Ez már valóban rajhagyomány, jogosan bejegyezhetik a csapatfáklyára. Tavaly több mint tízezer forint értékű könyvnek találtak gazdát, sőt Laci egyéni teljesítménye volt a legnagyobb, egymaga 1200 forint értékű könyvet adott el. Tudom, a jubileumi vállalásukat is siker koronázza majd.

Nem sorolhatom fel minden őrs tervét, ötletét, de már ezekből is láthatjátok, hogy nem „világrengető", nagy hagyományokat akarnak Szabolcsban az úttörők létrehozni, csak kis „fáklyákat", a megemlékezés sokféle lángját, módját keresik. Olyan apró tervek és tettek ezek, amit minden őrs vagy raj maga talál ki, maga tervez meg és hajt végre.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának megünneplésére nincs és nem is lehet recept. Akik megértik a jelentőségét, azok megtalálják a megünneplés szívük szerinti módját is.

Gebri Antal
Fotó: Karasz Lajos

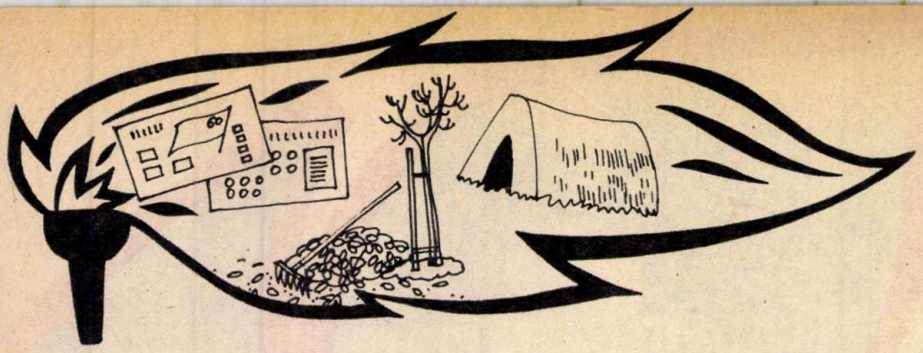

mi így ünnepelünk

Rajunk csatlakozott a Szabolcsi fáklya játékhoz. Habszivacsból kivágtuk és a falra erősítettük a Szovjetunió térképét. Aki egy jó cselekedetet visz végbe vagy teljesít egy vállalást, az egy kis színes fáklyát tűzhet a térképre. Célunk, hogy november 7-re 60 fáklya ékesítse térképünket.

Benkő Tünde, Mátészalka

A Szabolcsi fáklya feladataként történelmi emlékhelyek felkutatását vállaltuk. A tunyogmatolcsi Zalka Máté emlékházhoz szervezünk kerékpártúrát. Olyan embereket keresünk, akik a forradalomról mesélnek nekünk. Feladatunk végeztével a csapatfáklyára apró jeleket rajzolunk.

Simon Erika, Vámosoroszi

Az évforduló tiszteletére több kiállítást is rendezünk. Tablókon mutatjuk be a Szovjetunió történetét a forradalomtól napjainkig. A szovjet úttörőktől kapott jelvényekből, apró emléktárgyakból, képeslapokból, kézimunkákból és levelekből készítenek a rajok kiállítást. Ezt az anyagot — újabb levelek érkezésével — folyamatosan bővítjük. Vállaltuk azt is, hogy november 7-re berendezzük pinceklubunkban a honismereti múzeumot.

Varga Mária, Bácsalmás

A tanács vezetőivel szerződést kötöttünk községünk szépítésére. Lombeltakarítást, fa- és virágültetést vagy bármi más közhasznú munkát végzünk. Az értékelést a tanács tagjai végzik majd, s a mérték az őrs létszámához viszonyítva a teljesített munkaóra lesz.

Reméljük, hogy felhívásunk az egész járásban visszhangra talál. A verseny folytatására vándorserleget alapítunk. Így minden évben az az őrs nyerheti el a serleget, amelyik a legmagasabb szinten teljesíti az októberi vállalásokat.

Szeberényi Gábor, Fecske őrs, Leányfalu

Jó kapcsolataink vannak az odesszai 21. számú iskolával és igazgatójával, akinek a II. világháborúban hősi halált halt édesapja községünkben van eltemetve. Tavaly nálunk járt Jevgenyij Szvirid az édesanyjával együtt. Megismerkedett iskolánkkal és úttörőcsapatunkkal, s egy kis ünnepség keretében tiszteletbeli úttörővé avattuk. Idén ismét meglátogatnak bennünket.

Az évforduló és vendégeink tiszteletére gazdag programot készítettünk. Iskolánk földszintjén a „razlivi kunyhót" állítjuk fel, előtte a fatönk — Lenin íróasztala — áll majd. A falra függesztett tablókon Lenin életét mutatjuk be. Az emeleten a Szovjetunió gazdasági és társadalmi fejlődését ábrázoló, valamint orosz művészeti kiállítás lesz. Táncszakkörünk orosz táncokat tanul, a gyakorlati foglalkozásokon pedig — eredeti receptek alapján — orosz ételek készítését tanuljuk. Ezenkívül irodalmi összeállítással és a Nemzedékek találkozója című vetélkedővel készülünk a Nagy Októberi Szocialista Forradalom méltó megünneplésére.

Mucsi Flóra, Riporter őrs, Mindszent

Rajunk vállalta, hogy 60 óra társadalmi munkát végzünk a 60. évfordulóra. Környezetünkben bőven találtunk lehetőséget. Megszerveztük az Úttörők az iskoláért munkaakciót. Vállaltuk, hogy iskolánk készülő szabadtéri kispályájának építésén segítünk. A kőhordástól a talicskázásig, a föld egyengetéséig itt mindenre nyílik lehetőség. A számtan-szertár rendezését idén is folytatjuk. Taneszközöket készítünk és javítunk. A Szovjetunióról és a szovjet úttörők életéről készülő kiállítás szervezésébe is bekapcsolódunk. Az orosz szaktantermek falait tablóink díszítik. Elhatároztuk, hogy Pajtás terjesztési versenyt hirdetünk.

Horváth Anikó, Győr

Iskolánk és a tambovi 3. sz. iskola között 1970 óta tart a barátság. Levelezésünkön keresztül megismerjük egymás életét, terveit, eredményeit, és személyes barátságok is szövődnek. Minden nyáron jön egy úttörőcsapat Tolna megyébe. Ezek a találkozók nagyon érdekesek. Sok éneket, játékot tanulunk egymástól, s ennek az ünnepi készülődés időszakában nagy hasznát vesszük.

Kovács Ágota, Szekszárd

A napokban nyitottuk meg a szovjet levelekből összeállított kiállításunkat. Legtöbben moszkvai és szverdlovszki úttörőkkel leveleznek. A látogatókat nem kellett csalogatni, nagyon sokan jöttek el. A legnagyobb sikert a dimenziós képeslapok, naptárak és jelvények aratták. De az egymásba rakható babasorozat is megnyerte a látogatók tetszését.

Bősze Zsuzsa, Sopron

Találkozót szerveztünk a KISZ-esekkel. Mi voltunk a vendéglátók, vendégeink pedig a környék általános iskoláinak tanulói, a szakmunkásképző, az üzemek és gyárak KISZ-esei. A találkozó keretén belül vetélkedőt rendeztünk, mellyel a nagy forradalomra emlékeztünk.

Timár Teodóra, Lőrinci

Csapatfaliújságunkat a Szovjetunió térképe díszíti. Minden raj egy-egy szovjet köztársaságról gyűjt anyagot: szovjet úttörők dalait, játékait, verseket, és mindazt, amit a Szovjetunióról tudunk. Ünnepélyes rajfoglalkozáson vetélkedőt rendezünk Ki tud többet a Szovjetunióról? címmel. A legeredményesebben szereplő rajok piros, fehér és kék szalagot kapnak, melyet felköthetnek a rajzászlóra.

Veszprém
Tari Tibor,

A magyar internacionalisták harca a Nagy Október védelmében legforradalmibb hagyományaink közé tartozik

A KERT MOST IS VIRÁGZIK

Karlovics György bácsi Szarvason született, abban a Békés megyei községben, ahol Tessedik Sámuel 1780-ban parasztgyerekek számára megalapította a világ első gyakorlati gazdasági iskoláját. Ám ennek semmi befolyása nem volt a későbbi nemzedékek tanulására, mert a többség még e századelőn és utána is sokáig, Szarvason is jó, ha néhány osztályt végzett. Karlovics bácsi hat elemit járt. Utána, mivel hatan voltak testvérek, sok volt az éhes száj, elszegődött egy nagygazdához, ahol ugyancsak éhes maradt. Később kereskedőinasnak állt.

Otthon szlovákul beszéltek. De képviselőválasztáskor társaival magyarul írta fel a járdára, hogy Tisza Pista osztrák bérenc nem kell! Éljen a szabadság, éljen a haza!

Ám az úri Magyarországon a nyomor, a megaláztatás a régiben maradt. Gróf Tisza István, a magyar reakció megtestesítője miniszterelnöki székbe ült. 1914-ben még rosszabb lett minden. Kitört az első világháború. A tizennyolc éves Karlovics Györgyöt a többi embermillióval kivitték a frontra, ágyútölteléknek.

Az oroszországi hadszíntérre került. Egy év múlva megsebesült és fogságba esett. Fellélegzett, hogy a lövészárok poklából élve kijutott.

Az első világháborúban Magyarország tizennyolc-negyvenéves férfilakosságának csaknem egyharmada orosz fogságba került. Aki nem akarta, hogy a napi 25 kopejkás ellátás mellett elvigye a járvány, munkát vállalt, mint Karlovics bácsi a harkovi üveggyárban. Az üzemekben azután már könnyen összebarátkoztak az orosz, ukrán munkásokkal, bolsevikokkal. Megegyeztek, hogy azokat a hatalmakat, amelyek háborúzni, meghalni küldik a szegény embereket, szét kell zúzni! Mindenki tudta, várta, hogy forradalom lesz. Így jött el 1917.

A forradalom a hadifoglyokat is felszabadította. Szívesen dolgoztak az új proletárállamért: érezték, tudták, hogy ez az ő forradalmuk is.

Amikor a belső és külső ellenség rátámadt a fiatal szovjethatalomra, magyarok, szlovákok, németek és más nemzetiségű volt foglyok serege fegyverrel állt Október védelmébe. Sereg volt ez valóban, az internacionalistáké. Soraikban 1921-ig százezer magyar harcolt a szovjet államért, többen voltak, mint Rákóczi kurucai. Harmincezren közülük életüket adták a világ első proletárhatalmáért.

Karlovics bácsi két évig küzdött a legendás Frunze főparancsnoksága alatt a szovjet Vörös Hadseregben, Gyenyikin fehér hadai ellen. Harcolt az óriás térségen hömpölygő sereggel Kijevben, Tambovban, Voronyezsnél. A legemlékezetesebb a rosztovi ütközet volt. Az ősi város mellett az angol, amerikai csapatokat beszorították a tengerbe. Rengeteg fegyvert, lőszert zsákmányoltak. Épp olyan érték volt ez akkor, mint a kenyér.

Ideje elmondani, hogy Karlovics bácsi, mióta nyugdíjas, verseket ír. Versíró emlékezete nem a harcokat őrzi hatvan év távolából, hanem egy lány emlékét, akivel megszerették egymást.

Itthon a Tanácsköztársaság leverése utáni terror idején a hírhedt csóti leszerelőtáborban rostálták az Október országából jött katonákat. De nem tudták rábizonyítani, hogy szívében hazahozta a piros virágot.

Budapesten villamosközlekedési ellenőrként dolgozott. Családot alapított. A felszabaduláskor a szovjet katonák elé ment, s magára mutatott: krasznüj magyar!

Nagyszámú baráti körének tagjait gyakran köszönti virágos-madaras névnapi, vagy tekervényes-csalafinta, boriváshoz szólító költeménnyel. Különösen azóta nőtt meg verses levelezése, mióta elköltöztek az óriás új Füredi-lakótelepre, ahol hiányzik a sok megszokott jószomszéd, sétatéri ismerős.

De most már itt is szaporodnak a barátok. Különösen mióta a házuk elé varázsolt egy hosszú csíkban futó kis kertet. Ezzel szemben elültetett hat fát, azokat is gondozza. Nemrég, amikor üdülni volt Gyulán, házukból írtak neki, hogy: „A kis kert most is virágzik."

Padányi Anna
Fotó: Wagner Margit

175 ÉVES A NEMZETI MÚZEUM

175 évvel ezelőtt alapította Széchenyi Ferenc a Magyar Nemzeti Múzeumot és az Országos Széchenyi Könyvtárat. A képen: részlet a jubileumi emlékkiállításról.

A HÉT VICCE

A péktanuló először sütött kenyeret. A kész kenyérből hazavitt, leszelt belőle egy darabot, megkente baracklekvárral és odaadta a barátjának. Egy idő után a fiú visszatért, kezében a kenyér:

— Köszönöm szépen a lekvárt, nagyon finom volt. Visszahoztam a tányért.

ŐSSZEL IS A SZABADBAN

Ősszel is, ha a felhők közül kisüt a nap, s nem különben hogyha borús az idő, fújdogál a szél, menjünk ki minden délután legalább egy órára a szabadba. No nem muszáj ezt az időt tótágassal tölteni, de az órányi játékba ez is belefér.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

HALASI CSIPKE

Dékáni Árpád iparművész tervei alapján 1902-ben kezdték el Halason a csipkemunkát, amely az eltelt évtizedek alatt híressé tette a várost. A halasi csipke országhatárainkon túl is ismert.

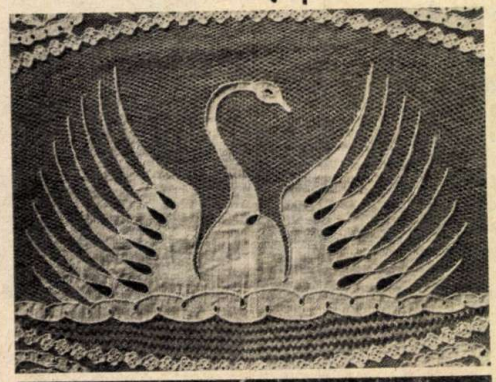

GURULÓ KIÁLLÍTÁS

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulójának tisztelegve indult útjára az a két Volán-busz, amely az Országos Béketanács, a Volán Tröszt és a KPM szervezésében „A Béke Negyedik Évtizede" címmel fotókiállítást mutat be.

A kiállítást — mely a Szovjet Hadsereg magyarországi felszabadító útvonalát követi, elsőként Battonya apraja és nagyja tekinthette meg.

A guruló kiállítás hosszú út után a napokban a kesztyűgyár siklósi gyáregységébe is eljutott. Elsőként a II. számú általános iskola tanulói tekintették meg.

„A KONGATÁS ÉR LEGTÖBBET"

Ők is ismerik az elektromosságot, jól tudják, hogy messzehangzó csengőket lehet venni néhány forintért. Nem lustaságból maradt el a villamosítás! Megszokták a kisharang fel-felhangzó szavát a litéri gyerekek, a tanárnők, sőt a környék lakói is. Talán a kongatás ér legtöbbet az egész ügyeletben!

EGY MONDATBAN

A TIT budapesti planetáriuma oktatóműsorokkal segíti az iskolai tanulást, a csillagászat megértését. Az általános iskolák 5—8. osztályainak harminc-negyvenöt perces műsorokat tartanak.

*

Jánoshidán az iskola a helyi ÁFÉSZ-szel közösen rendezte meg az iskolatejakciót. A gyerekeket reggel hét és nyolc óra között tejjel, kakaóval, friss péksüteménnyel várják az étteremben.

A GÖCSEJI FALÚMÚZEUM

Az első magyarországi skanzen, a Göcseji Falumúzeum, mintegy négy és fél holdnyi területen fekszik. A dimbes-dombos, erdőborította vidék 24 falujából 46 épületet szállítottak a szabadtéri múzeumba. Az épületek bemutatják az elmúlt 150—200 év jellegzetes göcseji építkezését és ízelítőt adnak az egykori paraszti életből. A képen: parasztporta a múlt század végéről.

VÁLLALÁS 37

A budapesti Gorkij-fasori szovjet iskolában a hazánkban dolgozó szovjet diplomaták, szakemberek gyerekei tanulnak. Csapatvezetőjüktől Nágyja Csebanovától érdeklődtünk, mit tartalmaz a szovjet pionírok Novemberi számadása.

— A 60. évfordulóra nagy lelkesedéssel készülnek a szovjet gyerekek. Az év elején eltervezték, hogy mivel foglalkoznak, milyen feladatokat vállalnak, mit igyekeznek elérni. Ezt természetesen az őrs, a csapat vagy az úttörőház közössége írásba foglalja, majd novemberben az évfordulón számot ad a pártnak, hogyan teljesítette vállalását.

Az ungvári úttörőházban kérdezgettük ezután hogyan készülnek a kárpátaljai pionírok a Novemberi számadásra. Végigjártuk a szebbnél szebb gyerekalkotásokkal díszített termeket. Ádám Viktor, Szalai Erika, Birjucsinszkij Szergej, Krajnikovec Ljuda, Márkus László és Komárnyickij Sándor, akikkel ott találkoztunk a nemzetközi levelező klub vezetőségi tagjai, s nagyon jól ismerik a Pajtást is.

Elmondták, hogy három nyelvű — orosz, magyar, német — klubjuk másfél évtizede működik, sok kedves hagyományt őriz és minden szocialista köztársaságban vannak barátaik.

A mosoly erősíti a barátságot — így vélik az ungvári úttörők valamennyien, s igazuk van. A nemzetközi klub tagjai például a városon, az országon belüli barátságukban, a külföldiekkel való kapcsolatukban is erre törekszenek. De sok vidám találkozót, műsoros délutánt is terveztek, ahol mindenki jól érezheti magát. „Virágzik Kárpátalja" elnevezéssel szakköri pályázatot hirdettek, a kész munkákat az úttörőházban kiállításon mutatják be. A nemzetközi klub Novemberi számadása ezekről a feladatokról szól majd.

Az ungvári úttörőház és a város úttörőtanácsa a Nagy Októberi Szocialista Forradalom megünneplésére harminchét pontba szedet terv alapján már 1976. szeptembere óta készül. A harminchét vállalást még akkor határidőhöz kötötték.

Néhány pontot felsorolunk ízelítőnek a harminchét közül: „Az én hazám a Szovjetunió" címmel megrendezik a Szovjetunióban élő népek barátságának a hetét; „A szolidaritás millió virága" címmel a chilei hazafiak hetét; részt vesznek az I. és II. középiskola építésében (minden úttörő négy óra társadalmi munkát vállal); megrendezik a város ifjú technikusainak kiállítását az úttörőházban; részt vesznek a Mindig süssön a Nap politikai plakátpályázaton; Pályázatot hirdetnek ajándékkészítésre a Nagy Honvédő Háború hősének címmel; úttörő olvasó-konferenciát szerveznek „Mi, szovjet gyerekek" címmel; megrendezik az úttörő képzőművészek kiállítását; Megalapítják a kárpátaljai forradalom, a háború, és a munka múzeumát... stb.

Érdemes lenne a terv valamennyi pontját felsorolni, hogy ti is ötleteket meríthessetek belőlük, de sajnos kevés a helyünk. Egy fontos tanulságot érdemes végiggondolnotok: a kárpátaljai úttörők tanácsa elkészítette a megemlékezés „forgatókönyvét", s e terv teljesítése közben a jól végzett munka örömét a siker kellemes büszkeségét láttuk az ungvári úttörők arcán. A Novemberi számadáskor felnőttek és gyerekek közös munkájáról adhatnak jelentést.

Bíró—Forrai—Gebri

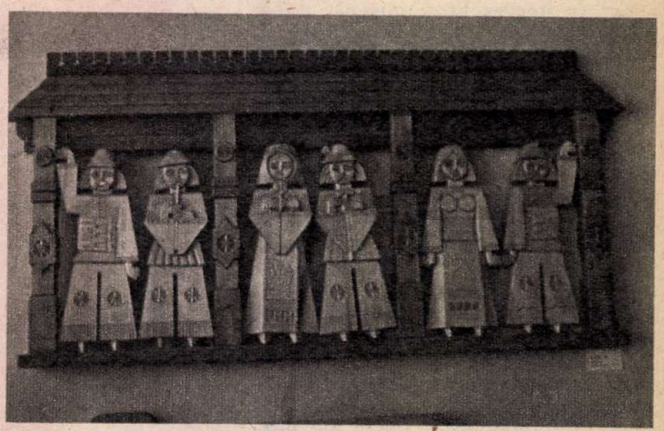

Az ungvári úttörőház fafaragó szakkörének munkája

Az ungvári nemzetközi klub tagjai Leningrádban

A járás úttörőtáborában bábelőadást láttunk mi is

ÓRIÁS ORSZÁG ÓRIÁSAI

Hatvan év nem nagy idő. De ha munkával, kitartó szorgalommal mérjük, évszázadokkal is felér.

Egykor régen — éppen hatvan évvel ezelőtt — öreg emberek kopogtattak Lenin dolgozószobájának ajtaján. Volt köztük munkában megfáradt olvasztár, ráncos képű bányász és kérges kezű muzsik. Azért jöttek, hogy köszönetet mondjanak.

— Lenin elvtárs — így kezdte az egyik — örülök, hogy megérhettem ezt a napot. Micsoda nagyszerű érzés szabadnak lenni!

— Fiaink, unokáink azt sem tudják majd, hogy mi is volt az a zsarnokság — folytatta a másik.

— De jó is lesz nekik! — fűzte tovább a gondolat fonalát a harmadik. — Ők már békességben dolgozgathatnak. Nem is kell félniük, mert ez a végeláthatatlan nagy ország megvédi őket az ellenségtől.

Leninnek sok munkája volt, de azért szakított egy csipetnyi időt és asztala köré ültette a három jövevényt. Aztán hosszan maga elé nézve elgondolkozott. Arca töprengővé vált.

Az egyik öreg figyelmes is lett rá. Félénk hangon kérdezte:

— Talán bizony rosszul beszéltünk, Vlagyimir Iljics?

Lenin csak nagysokára szólalt meg:

— Bátyuskáim, ez a nap a szabadságnak még csak az első pillanata. Tudjátok, hogy milyen rövid idő ez?

— Hát... — néztek tétován az öregek.

— Azt mondtátok, hogy majd a mi gyerekeink és unokáink békességben dolgozgathatnak. Így mondtátok, ugye, hogy dol-goz-gat-hatnak! Ez bizony nem lesz elég, így a szabadság mindig csak pillanatnyi

Ma már sok-sok óriás üzem segíti az ember munkáját

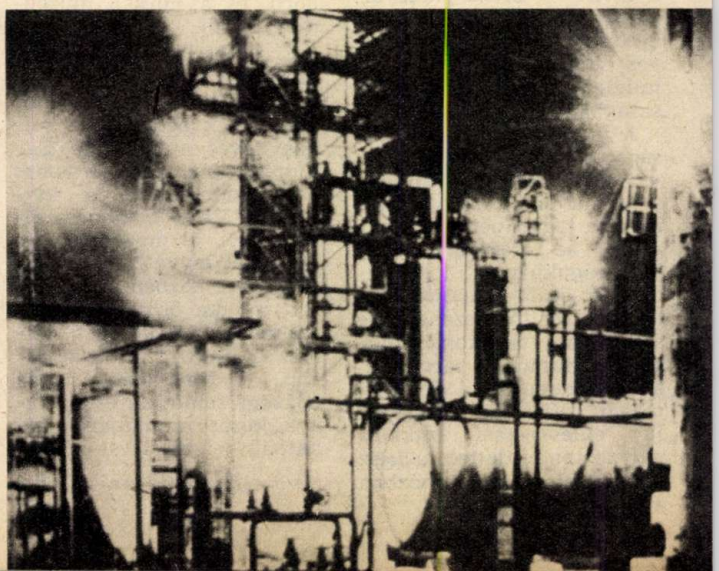

A világ legnagyobb atommeghajtású hajója az Arktyika. Az Északi-Jegestengeren a jégmezőkön tör utat a kisebb hajóknak

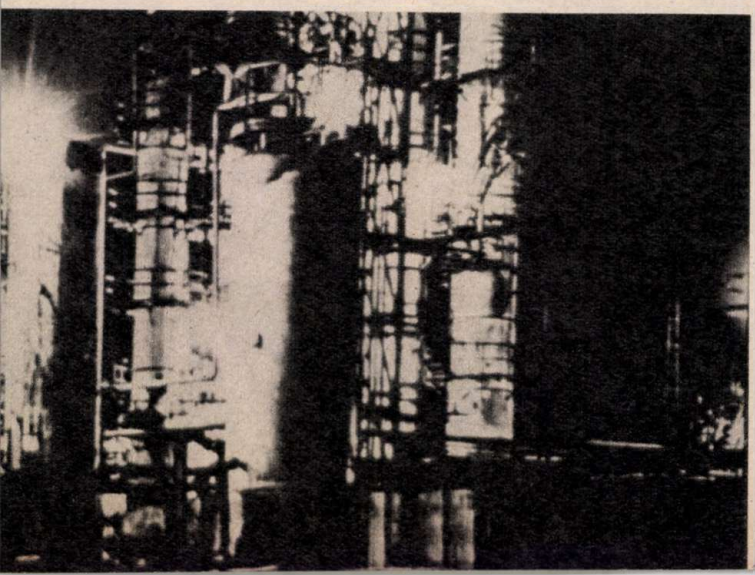

hosszúságú lesz. Értsétek meg, hogy a mi szabadságunkat, a mi új világunk létét nem az óra méri, hanem a munka. Mégpedig a kemény munka. A na-gyon ke-mény munka!

A három öreget meglepte a határozott hang. Bundájuk gallérjába húzták a nyakukat. Már-már bánni kezdték, hogy valamit is szóltak. Lenin, látva arcukon a morzsányi félénkséget, szelídebbre vette a hangját.

— Nézzétek bátyuskáim, igaz, hogy tengernyi nagyságú a mi országunk. Olyan mint egy óriás. De legyünk őszinték: nagyon gyenge, erőtlen ma még ez az óriás. Fáradságos, kitartó munkával tehetjük erőssé. Értitek?

— Értjük, értjük — bólogattak az öregek. — Dehát...

ÓRIÁS ORSZÁG ÓRIÁSAI

Ha felnövök, én is ilyen nagy traktorra vigyázok

Kérdő tekintettel nézett rájuk Lenin.

— Miféle gond nyomja a bensőtöket bátyuskák?

Az egyikük nagysokára megszólalt:

— A mi gyerekeink, meg az unokáink vajon bírni fogják azt a kemény munkát?

— Nem rokkannak bele? — így a másik.

— Ilyen kérges lesz az ő tenyerük is, mint az enyém? — húzta össze a szemöldökét a harmadik.

Leninnek egy szemvillanásnyi idő alatt felvidult a tekintete. Homlokáról eltűntek a ráncok és még fehér fogai is elővillantak őszülő bajusza alól.

— Bátyuskáim, hol van az előírva, hogy a ti gyerekeitek, meg unokáitok csak a két karjukkal, az izmaikkal dolgozzanak!? Vegyék elő az eszüket, tervezzenek gépeket! Nem akkorákat, mint mi vagyunk, hanem tízszer, százszor nagyobbakat. Óriásokat, amelyek még a hegyeket is elmozdítják a helyükről, ha éppen arra van szükség.

— Nahát... — esett le az álla mindhárom embernek.

— Úgy bizony, úgy lesz a mi erőtlen óriás hazánkból legyőzhetetlen erős ország. Akár hiszitek, akár nem; a gépek a ti gyerekeiteket és unokáitokat is óriássá teszik. Mert ők parancsolnak nekik. Ez csak így lehetséges, mint ahogy azt a mese bizonyítja: óriás csak óriásnak engedelmeskedik. És akkor... a mi mostani szabadságunk pillanata is hömpölyögni kezd. Percek, órák, évek lesznek belőle. Elmúlhatatlan békesség, jólét — fejezte be a beszélgetést Lenin.

*

A három öreg amerre csak járt, mindenütt és mindenkinek elmondta, hogy miről is beszélt nekik a szakállas, jól ismert ember: Vlagyimir

SZABOLCS–SZATMÁR MEGYEI FIATALOK FIGYELEM!

A Taurus Gumigyár Nyíregyházán szeretettel vár benneteket GUMIGYÁRTÓ szakmunkástanulónak. A rohamosan fejlődő, modern technológiával dolgozó gyárunkban szükség van jó szakmai felkészültségű, elméleti és gyakorlati tudású szakemberekre.
Főleg kémiai érdeklődéssel rendelkező fiúk és lányok jelentkezését várjuk.
Tanulóidő: 3 év.

Tanulóink a tanulóidő alatt havonta évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően 110–650, Ft-ig terjedő ösztöndíjat kapnak, ezen felül társadalmi ösztöndíjat is fizetünk részükre, 250–450,– Ft-ig terjedő összegben.

Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbb tanulóink 20 napot az NDK-ban töltenek, gyárunk költségén. Végzett tanulóinknak lehetőséget nyújtunk a továbbtanuláshoz. Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati képzés gyárunk tanműhelyében és üzemeiben folyik.

Érdeklődni és jelentkezni lehet a TAURUS GUMIGYÁR SZEMÉLYZET ÉS OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL 4400 NYÍREGYHÁZA, DERKOVITS U. 107.

TIZENNÉGY ÉVESEK!

Jelentkezzetek

gyógyszergyártó, villanyszerelő, lakatos és szerelő szakmunkástanulónak!

Korszerűen berendezett és felszerelt tanlaboratóriumával, üzemcsarnokaival vár benneteket a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR

Napi egyszeri étkezést (ebéd) munka-, illetve védőruhát adunk díjmentesen.

Szakmunkástanulóink a tanulmányi ösztöndíjukon felül vállalati ösztöndíjban is részesülhetnek.

A gyógyszergyártó szakmában a képzés emelt szintű. Ez azt jelenti, hogy **a fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után a vegyipari szakközépiskola harmadik osztályában folytathatják tanulmányaikat és a sikeres érettségi vizsga után hat hónapon belül TECHNIKUSI OKLEVELET szerezhetnek. ÉRETTSÉGIZETTEK munka mellett két és fél év alatt szerezhetik meg a SZERVES VEGYÉSZTECHNIKUSI OKLEVELET.**

FIÚK, LÁNYOK JELENTKEZZETEK!

Ifjúsági brigádjaink, KISZ-klubunk, kultúrházunk és sportszakosztályaink várnak benneteket!

Üdülés: Balatonlellén, Balatonfüreden, Miskolctapolcán.

Hétvégi pihenés: ráckevei halásztanyánkon és budakalászi csónakházunkban.

Jelentkezés:

a **KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR**
személyzeti és oktatási osztályán
Budapest X., Gyömrői út 19–21.
1475 Budapest 10.
Pf.: 27.

valamint a

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR DOROGI GYÁREGYSÉGE
személyzeti osztályán
2510 Dorog
Esztergomi út 6.

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR RG BUDAPEST

Ide járunk kirándulni

Az első pillanatban belémnyilallt az érzés, már jártam itt, ismerős a táj. Hát persze, általános iskolás koromban néhányszor ide jöttünk kirándulni, Budakeszi határába. Csakhogy akkor, sokkal évvel ezelőtt jóval nagyobbaknak tűntek a fák, a dombok.

Találomra választottunk ki egy ösvényt, nekivágtunk az akácosnak. Egyszer csak hangfoszlányok értek utol.

– Jó, hogy nem szmokingban jöttek

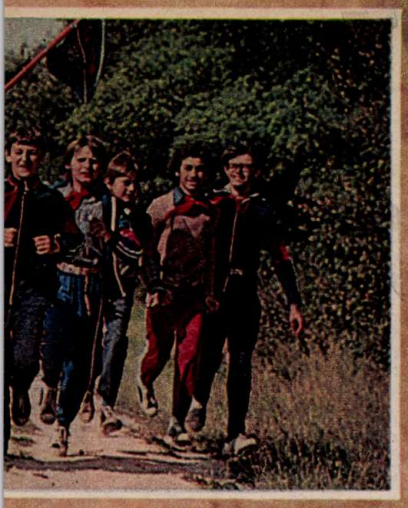

Irány a fenyves és az akácos

Pihenés közben felelevenedik a múlt

ezek kirándulni – kuncogott mögöttünk valaki.

Hátrapillantok. Két úttörő igyekszik a nyomunkban.

– Tudjátok, reggel még nem gondoltuk, hogy ma kirándulni is fogunk – kezdem a mentegetőzést.

– Nem érdekes – nyugtatnak meg –, csak kár a ruháért, errefelé sűrű az akácos, sok a tüske.

– Idevalósiak vagytok?

– Olyasfélék, zsámbékiak. Ide já-

Rotyog a paprikáskrumpli . . .

runk kirándulni. Sok környező község iskolásainak ez a „törzshelye".

– Most mit csináltok?

– Itt rendezzük a harci túrát. Mi az ellenőrzési pontokra megyünk, aztán előkészítjük a főzéshez a tűzrakóhelyeket.

Kétszáz méterrel odébb körbe rakott kövek jelzik a tüzek helyét. Minden kijelölt tűzhely körül nagy a nyüzsgés.

Egy felnőtt lép hozzánk.

– Ne vegyék zokon, de szeretném felhívni a figyelmüket, hogy rövidesen megérkeznek a túrázó gyerekek, itt egy darabig nem lesz csend.

Mi tagadás, nem volt alaptalan az állítás. Félóra múlva fejszecsattogás, éneklés, kiabálás veri fel a szunnyadó dombokat. A tűzmesterek a parazsat élesztik, a szakácsok a krumplipucoláshoz keresnek segítséget. Akinek éppen nincs semmi feladata, az focizik.

– Beállhatok? – kérdezi egy későn érkező.

– Nem – feleli az egyik játékos –, kutyaütő vagy.

Tisztelettel nézek rá, mert éppen ebben a pillanatban rúg hatalmas gólt bal lábbal.

– Ez szép volt – dünnyögi a kapus nadrágját porolva.

– Te is úttörő vagy?

– Nem, tavaly végeztem, már középiskolába járok. De tavaly még én voltam a rajtitkár, Gombás Gábor a nevem, szívesen járok vissza a gyerekek közé, remélem idővel ifivezető is lehetek. De most rohanok, az egyik akadályon léggömb borotválás lesz, és én végzem az ellenőrzést.

Elszalad, én pedig arrafelé tartok ahonnan a fejszecsapások hallatszanak. Már egészen közel lehetnek. Hirtelen valaki rám pisszeg. Nézek jobbra, senki, nézek balra, senki. A földön egy kéknyakkendős fiú kuporog. Mutatóujját a szájára teszi, csendre int, aztán magához hív.

– Szarvasbogarat találtam. Óriási – mondja –, rátettem egy dobozt, hogy ne szaladjon el. Óriási. Itt minden hatalmas. A hegyek, a fák . . .

Elhallgat. Azt sem veszi észre, hogy elmegyek. Én sem szólok neki, nem zavarom, emlékszem én is egyedül szerettem lenni, amikor ezeket a fákat, dombokat óriásoknak láttam.

BŐCS FERENC
FOTÓ: SZALAY BÉLA

Nem is nehéz . . .

LUKÁCS SÁNDOR

Sok olyan levelet kapott szerkesztőségünk, melyben Lukács Sándorról érdeklődnek olvasóink. Ezekből a levelekből gyűjtöttük össze a kérdéseket amelyekre választ kértünk a Vígszínház harmincéves művészétől:

– Mi a kedvenc szerepe?

– A Szent Johanna inkvizítora. Kedvenc szerepem lesz – bár még csak most próbáljuk – Lope De Vega Valencia bolondjai című darabjának főhőse, Floriano.

– Mit szeret enni?

– Mindent, de legjobban a rizseshúst.

– Mitől más az ünnep, mint a hétköznap?

– Ha este játszom, nekem az az ünnep.

– Legkedvesebb verse?

– Nagy László: A forró szél imádata, Petőfi Sándor: Dalaim, és a Négyökrös szekér.

– Szeret táncolni?

– Néha igen, néha nem.

– Énekelni?

– Színpadon keveset énekelek, de otthon állandóan dudorászok.

– Kedvenc évszaka?

– Tavasz, tél, ősz . . . A víz és a napfény miatt a nyár.

RIADÓ!
RIADÓ!
vidám
RIADÓLÁNC
ENDRŐDI ISTVÁN RAJZA
RIADÓ!
VÚCÍCÍ..VÚCÍCÍ..
RIADÓ
RIADÓ!
RIADÓ!
RIADÓ!
A BORSGS KÉSZÍTÉS RECEPTJE
TÖF..TÖF..
KEREP! KEREP!
KLING! KLANG!

Több mint 10 000-en vettek részt egy síversenyen Zlatousztban (SZU) A győztes család a dobogón

Sokféle ember él a Földön, és ez a sokféleség ráadásul egyre bővül, nemzetek egész sora válik napjainkban önállóvá. A világ képe tehát azáltal is szépül, hogy egyre tarkább, egyre színesebb látványt nyújt. Más nyelv, más szokások, más öltözék.

Lényeges tulajdonságaink azonban közösek. Tanulunk, dolgozunk – és szeretünk játszani!

Külföldi körképünk ez utóbbi tevékenységbe enged bepillantást. Abba a tevékenységbe, amelyben közös az öltözék, közösek a szokások és – a sport szabályai által – közös a nyelv is.

–R –R

Csehszlovákia jégkorongozói védik a világbajnoki címet. Nem utolsósorban azért, mert kb. 100 műjégpálya áll a „menők" és az utánpótlás rendelkezésére

Sorra nyílnak az új iskolák az Angolai Népi Köztársaságban. Az új iskolák elképzelhetetlenek sportpálya nélkül. Képünkön: kézilabdamérkőzés Luandában

A béke korszaka a sportéletnek is kedvez Vietnamban. Xuat Hoa faluban az úszás a legnépszerűbb

Bettina Freund, a gyermek művészitorna-verseny győztese csak egyike a lipcsei sportfesztivál 600 aranyérmesének

TULAJDONKÉPPEN

EGYFORMÁK VAGYUNK!

A szumo birkózás győztesei Tokióban. 4000 résztvevő közül . . .

Pályaválasztó fiatalok!

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1978/79. tanévre, fonó, szövő vagy kötő-hurkoló szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A fonó és szövő szakmákban a képzési idő 2 év.

A fonó szövő szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredményektől függően 350—560 Ft.

A kötő-hurkoló szakmában a képzési idő: 3 év.

A kötő-hurkoló szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 150—550 Ft.

Juttatások: az ösztöndíjon kívül a vidékieknek havi 500 Ft-ot, budapestieknek 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás a fonó szövőknek havi 850—1060 Ft a kötő-hurkolóknak havi 650—1050 Ft.) Gyárunk mellett lévő szakmunkástanuló-otthonunkban elhelyezést, napi háromszori étkezést adunk — munkaszüneti napokon is — havi 90 Ft-ért.

Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik.

Továbbtanulásra lehetőség nyílik az üzemi szakközépiskolában, és a területi gimnáziumban.

Rátermett fiatal szakmunkásainkat, a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

PAMUTIPARI VÁLLALAT BUDAPEST · BUDAPRINT

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti oktatási osztály 1117 Budapest XI., Budafoki út 111—113.
Telefon: 450-160 (191 mellék)

EGÉSZ ÉVBEN

TANULÓ BALESETBIZTOSÍTÁS!

ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ ÁB

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT LŐRINCI FONÓ BUDAPEST

MOST NYOLCADIKOS ÉS MÁR ÁLTALÁNOS ISKOLÁT VÉGZETT LÁNYOK FIGYELEM!

PÁLYAVÁLASZTÁSI GONDOTOK VAN?

Tanulási lehetőséget és szakmunkásképesítést adunk. Kérésetekre postafordultával ingyen megküldjük 40 oldalas, minden kérdésre választ adó fényképes tájékoztatónkat. Vidékieknek leányotthonban lakásról gondoskodunk.

VÁRJUK LEVELEITEKET!

Cím: PFV Lőrinci Gyár (Lőrinci Fonó) Munkaügyi osztály 1183 Budapest, Gyömrői út 85—91.

IZOMLECKÉZTETÉS 8.

Az alábbi gyakorlatokkal harmincra emelkedik az otthoni izomleckéztetést segítő gyakorlatgyűjteményetek. Ezek után már igazán csak lelkesedéseteken múlik, hogy a fényképeken bemutatott gyakorlatok életre is keljenek.

1. Hajlékonysági gyakorlat. Feküdjetek hanyatt, kezek a test mellett. Lassú lábemelés után próbáljátok fejetek mögött megérinteni a talajt. (1. sz. kép.) Minél messzebbre tudjátok fej mögé vinni lábatokat, annál lazábbak vagytok. Nehezíti és hatásosabbá teszi a feladatot, ha a képen látható helyzetből jobbra-balra lendítitek a lábatokat.

2. Az egyensúly és a láberő fejlesztésére nagyon alkalmas a következő gyakorlat. Álljatok fel a 2. sz. kép szerint. Végezzetek lassú térdhajlítást úgy, hogy közben ne veszítsétek el egyensúlyotokat, majd álljatok fel. Állandó lábcserével addig gyakoroljatok, amíg nem esik nehezetekre a lábnyújtás. Másik változat: szökdelés egy lábon, a társsal azonos ütemben.

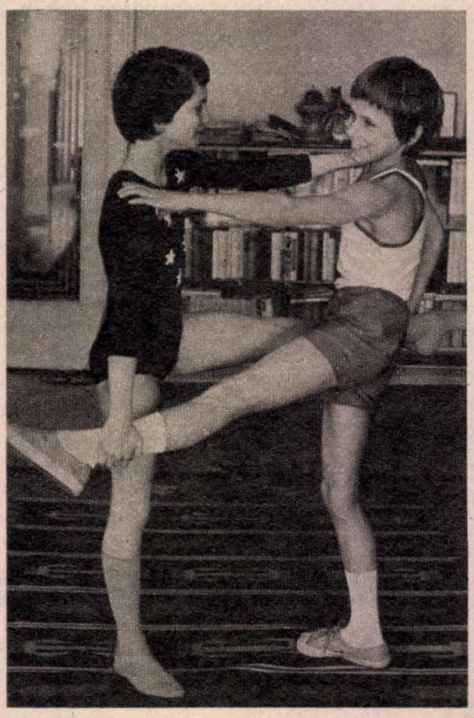

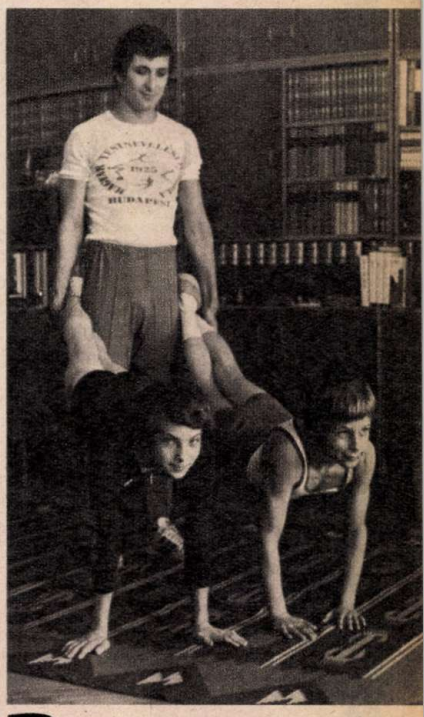

3. A kar izmait is állandóan erősíteni kell. A naponta végzett fekvőtámaszok mellett érdekes a 3. sz. képen bemutatott gyakorlat. Apu, anyu, vagy az idősebb testvér tolja a „talicskát", ti pedig egymás mellett „kerekeztek" előre, hátra és oldalt. (Különösen az utóbbi két irányú mozgás nehéz, de nagyon hangulatos.)

4. Kar- és hasizom erősítése. Helyezkedjetek el a 4. sz. kép szerint. Végezzetek egyszerre karhajlítást és nyújtást.

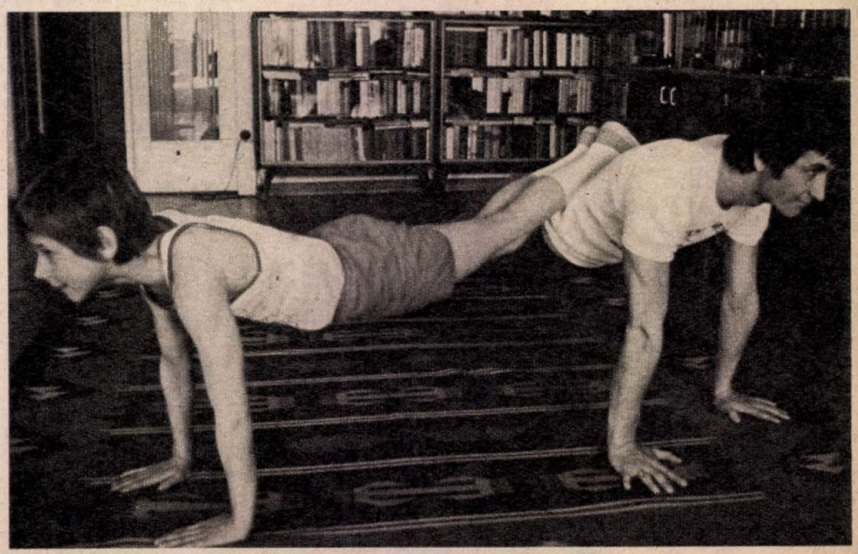

Kép és szöveg:
Lovas Albert

Cseregő

LÁNYOK ROVATA

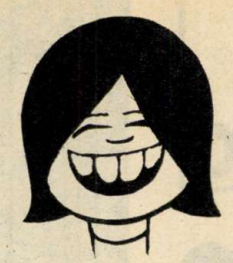

LÁNG ETELKA:

NAGY FERI IS OTT LESZ

Megmosom a hajam,
Hogy repkedjen puhán.
És kimosom szépen
Fodros, karton ruhám.

Megfürdök és aztán,
Lefutok a parkba
Máris lehuppanunk
a „beszélgető padra".

Nagy Feri is ott lesz.
S mint a földrajz órán,
Barna szeme megint,
Melegen tekint rám.

Én is csak őt nézem.
Gyorsan ver a szívem.
Lassan elindulunk
S ő fogja a kezem.

ARANYKÖPÉSEK

A fiúk már tudnak erről a vidám pályázatról, a Hahóban közöltük a felhívást.

Az aranyköpés nem más, mint egy-egy félresikerült felelet, amelyet akkor adunk, amikor nem figyelünk jól a tanár szavára, nem halljuk jól a mögöttünk ülő súgását, amikor leírunk valamit a dolgozatunkba, de hogy jót-e, rosszat-e, azzal már kevesebbet törődünk.

Nevessünk együtt. Küldjétek el az osztályotokban elhangzott, leírt aranyköpéseket, de még szüleitek iskolai emlékeiből is szívesen fogadunk ilyen történeteket.

Kik tudnak több aranyköpést, a lányok vagy a fiúk? Akik többet küldenek, azok között kisorsolunk egy zsebrádiót. December 1-ig küldjétek el aranyköpéseiteket!

RAJNAPLÓRA

A műhelytelepi
nyolcadik b-nek
nagy gondja van.
Azt írják levelükben,
hogy nem tudják eldönteni
mit hímezzenek
a rajnaplóra.
Mi ezt a keresztszemes
mintát javasoljuk,
bár nem biztos,
hogy ezzel eldőlt a vita.

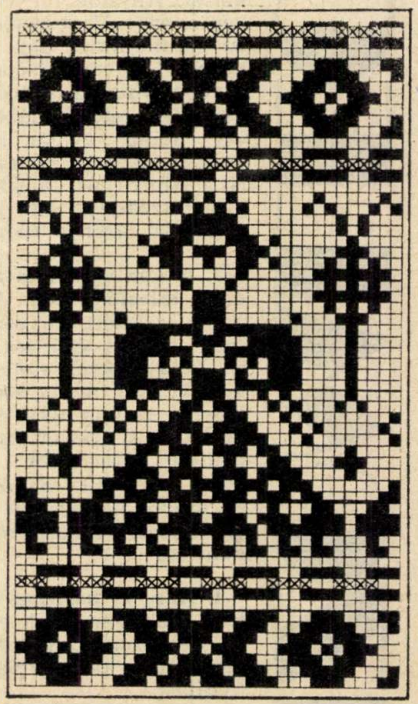

VÁLASZ LÁNYOKNAK

SZOMORÚ ÉVA: Mondd meg neki, nem szereted benne, hogy csúnya szavakat használ. Mást nem tehetsz. A másik kérdésedre: kaphatsz ötöst! KÉT GYENGE LÁNY: Az Országos Cselgáncs Szövetség: Budapest, XIV. ker. Istvánmezei u. 1/3. Telefon: 636-430. A megadott címen jelentkezzetek. 3 FIÚ + EGY LÁNY: Szép és igaz leveled. Ha azok a fiúk elolvasnák nem haragudnának rád, ugyanis nincs miért. MIT TEGYEK?: Ha se címe, se neve a fiúnak, hogy tudnánk megtalálni? SZOMORÚ: Lehet, hogy valóban eljön érted, ne sürgesd az időt. BARNA, FÜRED, SZERELEM: Rosszkor leskelődtél és kár volt, hiszen hazudós az a fiú. HÁROM 14 ÉVES KISLÁNY: Senki sem tiltja, hogy fiúkkal ismerkedjetek, bár nem tudom, mit mond erről a magatokkészítette házirend! CSOMÓ: Látogasd meg Sanyit — barátként. J. A. C. Biztosan tetszel neki, ha egyszer tele írta a tolltartóját a neveddel. Ne mondj neki semmit, ő nem érdemli, hogy megsértsd. NEM TUDOM ELDÖNTENI: Olyan nagy baj az, ha más lányra is ránéz? BUKSI: Ez velem is megtörtént már. HIGGYEK NEKI?: Miért ne hinnél, hiszen nem hazudott neked soha még. ILDIKÓ: Igen, máshol is szokásos „szerelmeseknek" kikiáltani a fiút és a lányt, akik gyakran beszélgetnek. No és akkor mi van? ÉLETKOR: 16. MIKOR JÓ?: Embere válogatja, nem lehet dátumhoz kötni. 15 ÉVES, HELYES: Nem kell utána szaladni! MIT TEGYEK?: Erre a jeligére nem válaszolok, mert százával érkeznek ilyen jeligével a levelek. Gazdagabb fantáziával válasszatok jeligét! CHARLI: Ez valóban csak a családod ügye. Mondjátok el az egészet a szüleiteknek. GYÖNGYI: Miért vesznél össze vele? Ha nincs baj — úgy látom —, csinálsz te magadnak! FEKETE: Nem szerelem, csak nagyon tetszik neked. KÉT LÁNY, EGY ESET: Nézzetek ti is más fiúk után. EGY DIÁKLÁNY: Tanárod természetesen viselkedik, vedd barátságnak a közeledését. MISKA: Itt nincs mit tenni, te is mosolyogj arra, aki tetszik neked. **Bori**

CSALÁDI IDILL

Semmi sem forrasztja egységesebbé a családot, mint a közös játék. Apuékat persze nehéz rávenni arra, hogy babarongyokkal bíbelődjenek — de sebaj!

Ha az embert ért a mozgalmasabb játékokhoz is, a széthúzás minden lehetősége megszűnik. Ráadásul aput sem kötjük le túlságosan, így nyugodtan elmélkedhet a kényelmes családi fészek örömeiről...

KÖZMONDÁSOK AZ ÉTKEZÉSRŐL

A sportban az aktivitás, az étkezésben a passzivitás –, ez jellemzi az egészséges életmódot. Íme néhány nemzetközi közmondás az egészséges étkezésről:

A diétába belehalni nem lehet, a falánkságtól szétpukkadsz. (orosz)

Aki éhesen fekszik, egészségesen ébred. (angol)

Az ember nem azért él, hogy egyen, hanem azért eszik, hogy éljen. (francia)

Aki teletömi a hasát, saját fogával ássa meg a sírját. (ősi orosz)

Pompás étkezőasztal, díszes szervírozás, húsz rágás, egy nyelés – száz éven át. (angol)

Az étkezést akkor hagyd abba, amikor a legjobban esik. (skót)

Hideg fej, üres has, meleg láb és fütyülhetsz az orvosokra. (olasz)

Reggelizz egyedül, ebédedet oszd meg felebarátoddal, vacsorádat add oda az ellenségednek. (ősi magyar)

Sok tej, túró, vaj és sajt, s még százéves korodban sem lesz ráncos a bőröd. (holland)

Dénes Géza gyűjtése

JÓ MELEG SÁL

Alapanyagnak a mosható középvastag gyapjú- vagy moherfonal a legalkalmasabb. Vékonyabb fonal esetén 2 vagy több szál összefogásával dolgozunk. Ha új fonalból kötünk, a motring oldalán nézzük meg az ajánlott tűvastagságot, sálkötés esetén $\frac{1}{2}$ számmal vastagabb kötőtűvel dolgozzunk.

10 dkg „Rézi" fonal és 6-os kötőtű szükséges a képen látható sálhoz. (Két szál összefogásával dolgozunk.) A munkát 36 szemre kezdjük, mackókötéssel kötjük. Kezdő sor: 1 sima, 1 szemet ráhajtással átemelünk a jobb tűre. Minden további sor: az előző sor átemelt szemét ráhajtással együtt simán lekötjük (összekötjük), a következő szemet ráhajtással átemeljük. A munka végeztével, lefogyasztás nélkül 2—2 szemet horgolótűvel összefogunk, s 4 db 30 cm hosszú, félbehajtott fonalat a horgolótűvel a szemeken áthúzunk, majd az így képződött fonalhurkon a fonalvégződéseket ismét áthúzzuk, rojtot készítünk. A kezdősor minden 2. szemére 4 szál összefogásával, hasonló rojtsort hurkolunk.

TÖPRENGŐ

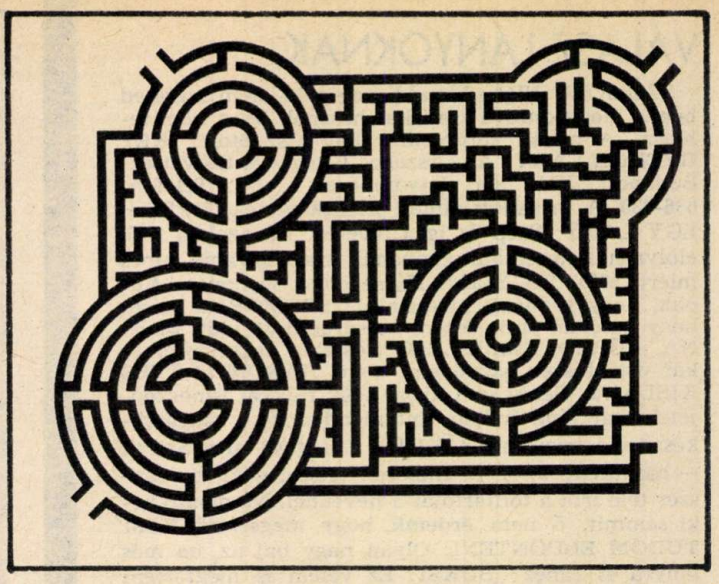

MELYIK a legrövidebb út az üresen hagyott teglalapig?

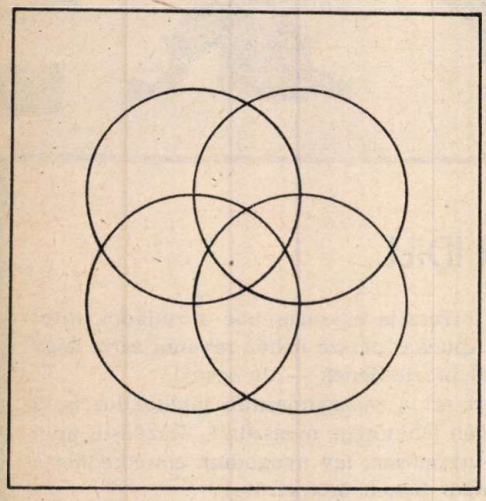

KÖRRŐL-KÖRRE. Próbáld meg a négy egymásba fonódó kört úgy megrajzolni, hogy a vonalak ne érintsék egymást.

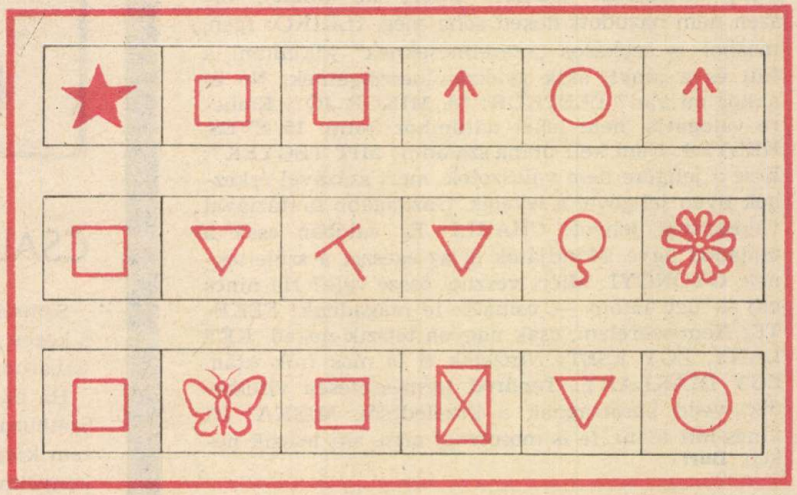

JELEK ÉS BETŰK. Tizennyolc négyzetben látsz különféle jeleket. Mindegyik egy-egy betűnek felel meg. Közülük csak kettőt árulunk el: a kis négyzet a „T" betűnek, a virág pedig az „S" betűnek felel meg. Ennek segítségével állapítsd meg, hogy melyik az a nagyon fontos úttörőmegbízatás, amelynek a nevét elrejtettük rejtvényünkben!

FEHÉR ÉS FEKETE. Próbáljátok meg vonalzótok elforgatásával kideríteni, hogy merre lehet egy egyenes vonalat húzni a fekete és fehér mezők között úgy, hogy a fehér pontokhoz, körökhöz ne érjen a vonal.

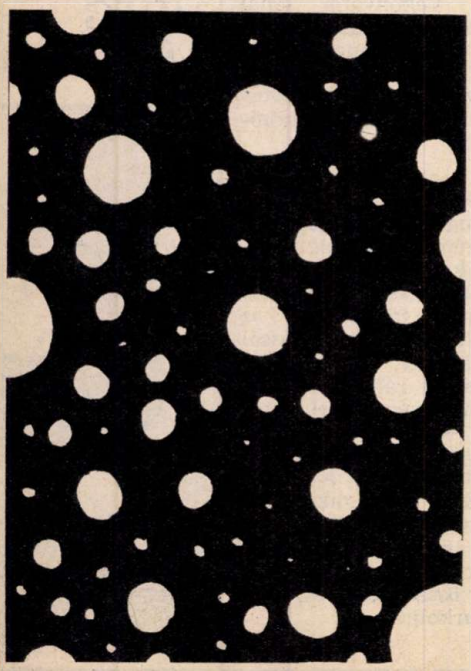

HOGY HÍVJÁK A TÖRPÉT? Hét törpe árnyrajza közül az egyik pontosan megfelel a név nélküli törpe kontúrjának. Melyik az az árnykép? Vagyis hogyan hívják a rajz alsó sarkában ácsorgó törpét?

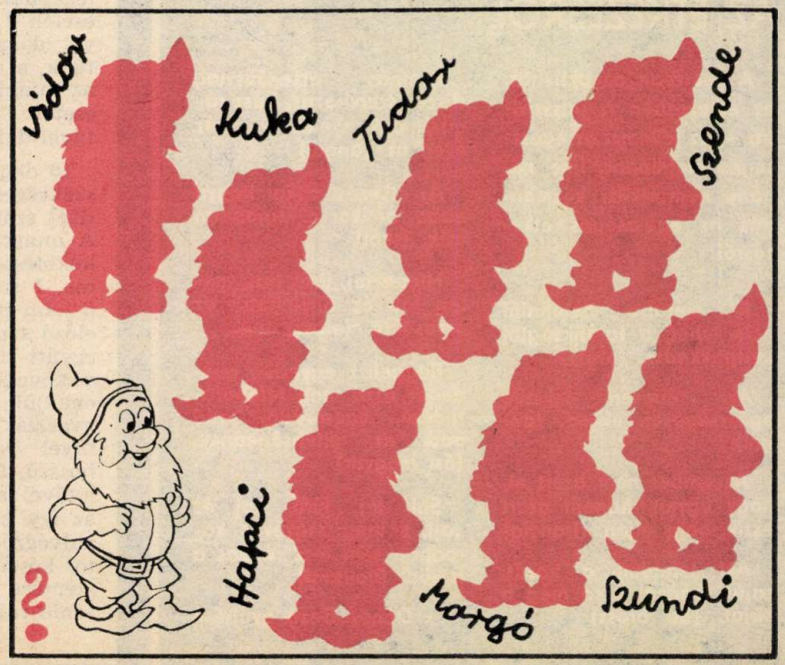

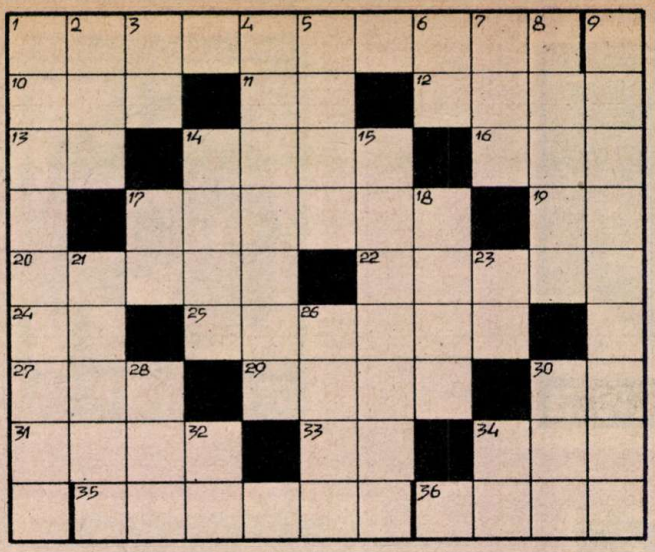

REJTVÉNYÜNK első sorában annak az élőlénynek a neve és faja fejthető meg, amelyet elsőként a Szovjetunióban (november 3-án éppen húsz éve) űrélettani kísérlet céljából felbocsájtottak. Később más állatfajok is utaztak az űrben, ezek közül második fő sorunkban említünk meg egy állatfajtát. Ezt a két fő sort kell megfejtésként beküldeni.

VÍZSZINTES: **1. Az állat, amely elsőként utazott az űrben.** 10. Becézett női név. 11. Utóirat. 12. Ez is becézett női név. 13. A tantál vegyjele. 16. Hegy a Dunántúlon. 17. „A" rege. 19. Ezen a napon. 20. Francia filmszínész (Jean). 22. Kocsonyássá válik. 24. Az americium vegyjele. 25. Egy állapot rosszabbodása. 27. Már nemigen kell neki fésű. 29. A Majna folyó német neve. 30. Szelíd vad. 31. A legrégebbi férfinév. 33. Kettőzve, így fenyegetik a kisgyereket. 34. Szellemi dolgozó. **35. Ez az állatfaj is utazott az űrben.** 36. Dal.

FÜGGŐLEGES: 1. Vizit. 2. Magas török tiszti rang volt. 3. Egymást előző betűk. 4. Önkormányzattal rendelkező (pl. ország). 5. Kívül. 6. Milliók szórakozása. 7. Igent mond az angol. 8. Keret, névelővel. 9. Húsal élő állatok. 14. Fejedelmi cím egyes mohamedán országokban. 15. Izmos fiatalemberek, névelővel. 17. Így kezdődik az ABC. 18. Iráni eredetű, ókori kaukázusi lovas nomád nép. 21. Magyar költő (László). 23. Véső egynemű betűi. 26. . . . in Hungary, Magyarországon készült. 28. Fogát használja. 30. Svéd aprópénz. 32. Kiejtett betű a fordítottja. 34. Az izmokat köti össze.

SAKK

Múlt havi háromlépéses feladványunk után most egy könnyebb következik soron. A sötét király a fenyegető ellenséges tisztek elől a világos gyalogok mögé búvt el. Hogyan lehet megmattolni?

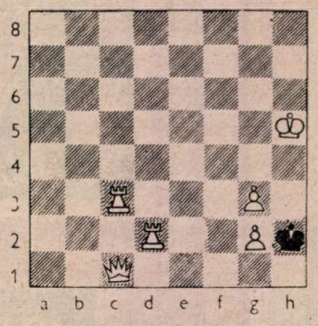

Világos indul és két (2) lépésben mattot ad

Az állás betűjelzésben: Kh5, Vc1, Bc3, Bd2, gy: g2, g3 — Kh2. Megfejtésül csak a kulcslépés (világos első lépése) adandó meg, november 20.-ig. Címünk: Pajtás (Sakk) 1137 Budapest, XIII., Jászai Mari tér 5. Ne felejtsétek el neveteket és címeteket mind a levélben, mind a borítékon is megadni! Többször kaptunk már névtelen megoldásokat, ezek hogyan vegyenek részt a versenyben?

A szeptember 8.-iki számban megjelent Gross-feladvány kulcslépése: 1. Va7—c5! Más próbálkozásra sötét mindig találhat védelmet.

A helyes megfejtést beküldők közül könyvdíjat nyertek: Forgács Imre (Debrecen), Godó Csaba (Jobbágyi), Garas Lilla (Boba), Horváth Zsolt (Érd III.), Lőrincz Csaba (Mohács) és Tóth Antal (Hódmezővásárhely).

Legközelebb közöljük azoknak a névsorát, kik egész évi fejtésükkel a legjobbaknak bizonyultak. Ezek díjaikat még karácsony előtt kézhez fogják kapni.

Földeák Árpád

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: november 4.

A rejtvényeket Forrai G. János, Füleki János, Heves Ferenc, Horváth Anna (keresztrejtvény), Ipacs László, Pálfalvi Zoltán és Szitás György készítették.

A 28. SZÁM REJTVÉNYEINEK MEGFEJTÉSEI:

KERESZTREJTVÉNY: Az őrsöddel együtt készüljél fel a kulturális házi versenyre. LÓUGRÁSBAN: A szakpróbákra a hó végéig jelentkezhetsz. JELVÉNYEK: 1—H, 2—F, 3—D, 4—B, 5—G, 6—E, 7—C, 8—A. TÖREDÉKEK: Az úttörő szüntelenül fejleszti tudását, híven teljesíti kötelességét. RAKD ÖSSZE: NSU PRINZ.

A 25. SZÁM REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Bók Erika, Hollósi Tímea, Kántor Attila, Kiss Miklós, Vass Zsuzsanna, Budapest; Dömötör Klára, Molnár Péter, Kecskemét; Kertész Erzsébet, Szentes; Elek Márta, Rezi; Csatári Mária, Dévaványa; Cser Szibilla, Salgótarján; Földházi László, Fehérgyarmat; Gömböcz Csaba, Csáning; László Sándor, Farkasfa; Molnár Erika, Szada; Plavecz Andrea, Vecsés; Raft Emőke, Székesfehérvár; Szabó Erika, Biatorbágy; Tóth Klára, Nick; Újszászi Ferenc, Tatabánya.

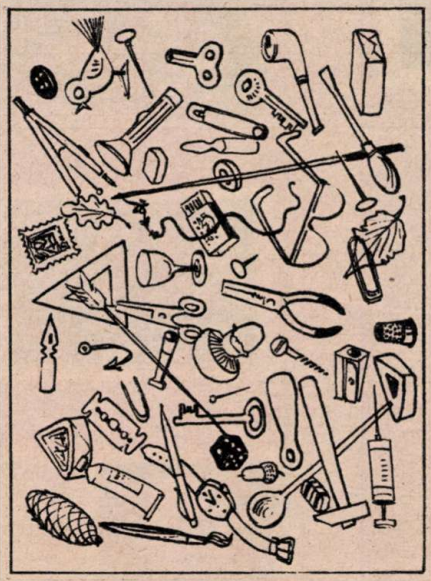

KETTŐT A SOK KÖZÜL . . . Minden tárgyból egy darab található a rajzon, kettő kivételével — melyek párban szerepelnek. Találd meg azt a kettőt.

O	I	N	R	L	Z	O	R	I	E
M	T	A	B	I	B	M	A	H	Ā
T	A	R	L	A	R	G	A	I	I
I	T	A	K	E	T	Ā	E	Z	T
L	I	T	Z	A	L	L	O	L	A
C	N	N	A	B	I	N	G	A	R
I	N	R	A	R	Ē	Ā	A	G	M
A	D	A	Z	C	M	A	N	A	I
I	O	G	E	A	R	E	D	L	R
E	A	A	E	T	A	R	O	Ē	N

GABRIELLA, BORBÁLA, TERÉZ, EMMA, ALÍZ, OLGA, IDA, HANNA, RITA, MARGIT, ETEL, RÓZA, ZITA, ANIKÓ, MÁRTA, ÁGOTA, IRÉN, ANDREA

Húzd át az ábrában a 18 női név betűit! Hét betű áthúzatlanul marad. E hét betűből, helyes sorrendbe rakva, újabb női nevet lehet összeállítani. Melyik ez a név?

ÚT 2 0

EMLÉKBÉLYEGEK

Nemcsak a Szovjetunióban, hanem hazánkban is rendszeresen emlékbélyegeket ad ki a posta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára. Ezekből a bélyegekből szép gyűjteményeket láthatunk a kiállításokon. Így többféle feldolgozás szerepelt a legutóbb rendezett berlini 1977. évi SZOZFILEX bélyegkiállításon is, ahol a szovjet bélyegek mellett mindegyik szocialista ország gyűjtői tematikusan dolgozták fel a nagy forradalom filatéliai érdekességeit a különleges levelezőlapokkal, emlékbélyegzésekkel és emléklapokkal együtt.

Nálunk történt, hogy...

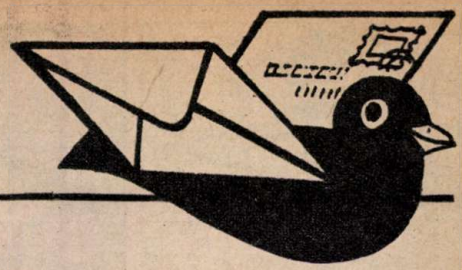

A chilei fasiszta puccs 4. évfordulóján városunkban szolidaritási nagygyűlés és hangverseny volt. A műsorban a Tatabányai Bányász Színpad művészei, valamint két hazánkban élő chilei fiatal vett részt. A nagygyűlés résztvevői emléklapot kaptak, melyen Viktor Jara chilei forradalmár és énekes szavai olvashatók: „Szilárdan hiszem, hogy az embereknek szabadon kell élniük, és minden nép kötelessége az igazságért harcolni."

Varga Katalin
Tatabánya

Iskolánkban nagy izgalommal készültünk az ünnepi almaszüretre, amelyen 26 beregdaróci és 24 beregsurányi úttörő köszöntötte az ünnepségen megjelent szovjet vezetőket. A találkozó színhelyén, a Barátság-kertben még egy meglepetés is várt ránk. A magyar delegációt szovjet pionírok köszöntötték. A száz gyerek hamar barátságot kötött és nemsokára már nem lehetett nyakkendőjükről megismerni a két nemzet úttörőit. Barátságunk jeleként ugyanis nyakkendőt cseréltünk egymással, és jelvényeket, apró ajándékokat is cseréltünk. Az ünnepi szüreten közösen szedtük az almát. Az esős idő ellenére is nagyon jól éreztük magunkat.

Bardi Terézia,
Beregdaróc

Mindszenten a Riporter őrs nagy múltra tekint vissza. Az idei úttörőévben őrsi naplónk tizedik kötetét nyitottuk meg. Tervezzük, hogy valamennyien megtanuljuk a magnókezelést, hogy ezzel a tudással majd magnósriportokat készíthessünk. Persze nem mindig a magnókezelésen múlik, hogy jó riport szülessen. A jó riporternek a kérdések feltevéséhez is értenie kell. Ezért többek között a tv Hét című adásait kísérjük figyelemmel. Nagy gondot fordítunk arra is, hogy a jövendőbeli riportereket, az ötödikeseket beavassuk műhelytitkainkba. Reméljük ők is szép, eredményes munkát végeznek majd.

Nagy Ágnes,
Mindszent

Idén is részt veszünk a bácsalmási Petőfi Termelőszövetkezet szőlőjének betakarításán. 10 nap alatt mintegy 200 gyerek szüretel. Reméljük a tsz vezetői meg lesznek elégedve velünk. Mi nagyon szívesen segítünk minden évben, szeretjük a szüret vidám hangulatát.

Oriold Károly,
Bácsalmás

Én, mint csapattitkár őrsömben krónikás vagyok, de sokat segítek őrsvezetőnk, Erdélyi Vendel munkájában. Vállalásaink és megbízatásaink teljesítésének értékeléséhez találtuk ki a következőt: minden hónapban készítünk egy kis jelet (novemberben egy kis vörös csillagot), s aki abban a hónapban teljesítette feladatait, neve mellé naplónkban odatesszük a jelet. Vezetőink ennek alapján könnyen értékelhetik munkánkat.

Simon Erika,
Vámosoroszi

Már nagyon szerettünk volna egy úttörőszobát, de iskolánknak nem volt anynyi pénze, hogy ezt megvalósítsa. Először kicsit szomorúak voltunk, de végül támadt egy ötletünk. A folyosó egyik végét „elfalaztuk" és berendeztük. A fiúk barkácsmunkáikat hozták el díszítésül, a lányok terítőket hímeztek. Sokan megcsodálták szobánkat, de mi csodáljuk a legjobban, mert a mi ötletünk volt és magunk valósítottuk meg.

Kovács Ágnes,
Somogyjád

Mit üzen a Pajtás

ŐRSI ÓRA, BUDAPEST: Lapunkban gyakran olvashatsz rakoncátlan őrsök „megszelídítéséről". Összejöveteleiteken mindig beszéljétek meg, mi az, ami az őrs tagjait érdekli, milyen játékokat szeretnek játszani. Készíts tervet társaid javaslatai alapján, így sikeresebben vezetheted az őrsöt. Beszélgessetek a pályaválasztásról, jövőtökről. Időnként használjátok a riadóláncot, nehogy berozsdásodjon. Egyszer-egyszer bízd meg valamelyik őrsi tagot egy összejövetel levezetésével, hogy ők is megtudják, nem is olyan könnyű őrsvezetőnek lenni. Várjuk beszámolód, hogy sikerül-e a „szelídítés".

MATOLCSI ANNA, SÜMEG: Remekül választottál. Gyerekekkel foglalkozni, nevelni, szépre-jóra tanítani őket, ez a legszebb hivatás. Szorgalmad egy percre se lankadjon, tanulj és tudj meg mindent az óvónői munkáról. Címedet közöljük, biztosan jelentkezik olyan 6—7. osztályos lány, aki szívesen levelezne veled az óvónői hivatásról. Matolcsi Anna, 8330 Sümeg, Építők útja 20.

MÓDRA ILDIKÓ, BUDAPEST: Legjobb lenne, ha tesnevelő tanárodhoz fordulnál. A megfelelő sportegyesület kiválasztásában ő tud segíteni neked.

HORVÁTH JUDIT, SZALAPA: Az Együtt-egymásért jelképeként rajzolj naplójába olyan rajzot készítsetek, amely egy pillanatot örökít meg a mozgalom keretében végzett munkátokról. De nem is annyira a jelkép a fontos, mint azok a tettek, amelyeket együtt végeztek és egymás javát szolgáljátok vele.

VÍGH ÉVA, KECSKEMÉT: Sajnos, nem tudunk tanácsot adni, mert nem ismerjük a kecskeméti sportolási lehetőségeket. Ha mégsem sikerül olyan egyesületet találnod, ahol kedvedre többféle sportot is üzhetsz, azért még ne keseredj el. Szeretsz tornázni? Ahhoz pedig egy testhossznyi hely is elég és esténként otthon tornázhatsz.

NAGY LENKE, BUDAPEST: Ha más lehetőség nincs — felváltva — az őrsi tagok lakásán is tarthatjátok összejöveteleiteket. Ha megígéritek szüleiteknek, hogy egy-egy találkozó alkalmával nem dúljátok fel a lakást és rendet hagytok magatok után, biztosan beleegyeznek.

BODÓ KATALIN, ZAGYVARÉKAS: Köszönjük a kedves meghívót, de sajnos, a tornaterem átadására nem tudunk elmenni. Az ország minden csücskéből érkeznek meghívók — néha naponta egy tucat is. Munkatársaink állandóan úton vannak, de kevesen vagyunk ahhoz, hogy mindenütt jelen legyünk. Meg aztán néha a szerkesztőségbe is be kell kukkantanunk, hogy megírjuk a cikkeket, előhívjuk a fotókat, vagy ha másért nem, hát hogy az újabb meghívókat átvegyük a postástól. Aztán ismét útrakelünk . . .

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest
Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733,
321-541,
321-989.

Postafiók:
1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal:
1065 Budapest, Révay u. 16.
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél, és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

77.3092 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SOPRONI BÉLA,
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 696

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő:
PORKOLÁB CSABA

Fekete Farkas a medve lakomáján 3.

77/31
XXXII. ÉVF. • 1977. NOVEMBER 10. • ÁRA 2 – Ft

PAJTÁS

FOTÓ: SZALAY

A TETTEN ÉRT

Kémia.

Valamikor a beavatottak tudománya volt, akik megszállottan figyelték titkos kamráik mélyén a lombikjaikban fortyogó anyagot. A jobbak talán még mágikus mondókákat is mormoltak közben. Az egyszerű halandó meg elintézte az egészet egy vállrándítással, istenem, varázslók, ez az ő dolguk, semmi közünk az ügyhöz.

Valamiféle titokzatosságot persze ma is rejt a szó, de ez már egészen más dolog. Ahogy a III. kerületi Kerék utcai iskola hetedikesei a kémiaterembe tódulnak, és meglátják az asztalokra készített kémcsöveket, lombikokat, tölcséreket, egy csapásra felvillanyozódnak. A mágia napjainkra érdeklődéssé, kíváncsisággá változott. Rájöttünk, hogy az anyag értelmesen beszél önmagáról annak, aki figyel a szavára.

*

Néhány lefegyverzően egyszerű kísérlettel kezdődik. Villongó Istvánné tanárnő eltör egy pálcát, aztán meggyújt egy gyufát. Ennyi az egész. És mert egyszerű, az osztály nyomban felismeri a két cselekedet közötti lényeges különbséget: az első fizikai, a második kémiai változást idézett elő. A második esetben ugyanis az anyag szerkezete megváltozott.

Jó, de mennyiben?...

Ennek eldöntéséhez további kutatásokra van szükség. Fel kell derítenünk a láng titkát, az égés csodálatos jelenségének mibenlétét. Méghozzá itt, és most, körülbelül fél óra leforgása alatt, 13 éves fejjel.

Az hamar kiderül, hogy levegő nélkül nem megy, a láng pillanatok alatt kialszik. Egyébként viszont látványos produkciókra képes. A kénlap gyönyörű kék lángja, a magnézium vakítóan fehér fénye osztatlan elismerést arat... ám ekkor váratlan esemény zavarja meg a tudomány diadalmas haladását. A gombostű sehogyan sem akar lángra lobbanni. Izzik, izzik, és hiába tudjuk, hogy végső soron ez is égés, ez azért mégsem az igazi. Pedig levegő is van minden mennyiségben. Mi az ördög hiányzik hát?

Nincs más hátra, ismét kísérletezni kell.

— Oxigént fogunk fejleszteni — mondja a tanárnő —, hátha kevés, ami a levegőben található. Tiszta oxigénben viszont még a vas is elég. Nos, drukkoljatok, hogy sikerüljön!

Valóságos krimi. Már régen elfelejtetted, hogy voltaképpen iskolában vagy. Fellobban? Nem lobban? Egy ideig csak a felszabaduló oxigén pattogása hallatszik, aztán valami egészen váratlan dolog történik: a gombostű, mint valami csillagszóró, szikrák ezreit szórva — égni kezd.

És még csak most következik a java! Széndioxidot fogunk gyártani, teljesen önállóan. Kojics Angelina gyötrődve néz a plafonra a hír hallatára, mert még nem sejti, milyen egyszerű az egész. Csak meg kell gyújtani a gyertyát...

No jó, ég a gyertya ég, termelődik a széndioxid. Legalábbis azt mondják. De hát — hiszem, ha látom, na nem igaz? A bizonyítékot megintcsak a kísérlet szolgáltatja. A gyertya égéstermékét kell meszes vízbe vezetni, aztán jöjjön, aminek jönie kell!

Sóti Kálmán és Pusztai Gabi a kísérlet „tervrajzát" tanulmányozzák elmélyülten, hátrább Tihanyi Kati és Komjáti Évi gratulál egymásnak az összeszerelt berendezés láttán, arrébb meg Rádi Zsolt szíszeg, kissé meleg már a tölcsér... És akkor Szabó Ági diadalmas hangja hasít a zsongásba:

— Megfehéredett az oldat!

A széndioxidot tehát annak rendje és módja szerint — tetten értük.

Most megint valami egészen egyszerű kísérlet következik: belefújunk egy üvegcsövön keresztül a meszes oldatba. Az eredmény meghökkentő, és messzemenő következtetésekre ad alkalmat. Az oldat ugyanúgy elfehéredik, mint az imént, tehát a szervezetünkben is széndioxid képződik...

— De hiszen akkor a szervezetünkben is égés történik! — vonja le a következtetést Szikora Gyuri, és örömmel nézi kémcsövében a kicsapódott meszet, mint aki elégedett, hogy szervezete a természet törvényeinek megfelelően alakította át a belélegzett oxigént.

...És öt perccel a csengetés előtt az osztály megfejti a láng, az égés rejtélyét. Mondják is mind többen, mind határozotabban: égésnek nevezünk minden kémiai folyamatot, amelyben valamilyen anyag oxigénnel egyesül.

Ami óriási az egészben, hogy erre az alapvető felismerésre saját magunktól jöttünk rá, *a saját tapasztalataink alapján!* Mintegy félóra leforgása alatt, itt és most, 13 éves fejjel. Nem kis dolog ez. Egy viszonylag jófejű görög, bizonyos Herakleitosz nevű filozófus annak idején úgy vélte, hogy minden a tűzből keletkezett, és minden abban semmisül meg. Csak éppen magáról a tűzről nem tudott semmit sem mondani...

— Mindig ilyen jól viselkedtek az órán?

— ???

— Úgy értem... valahogy hiányoztak a szokásos csínyek. Ugratások, beszélgetések, nevetgélések, szóval tudjátok.

— Ja igen. Most valahogy eszünkbe sem jutott. Olyan érdekes volt ez az egész...

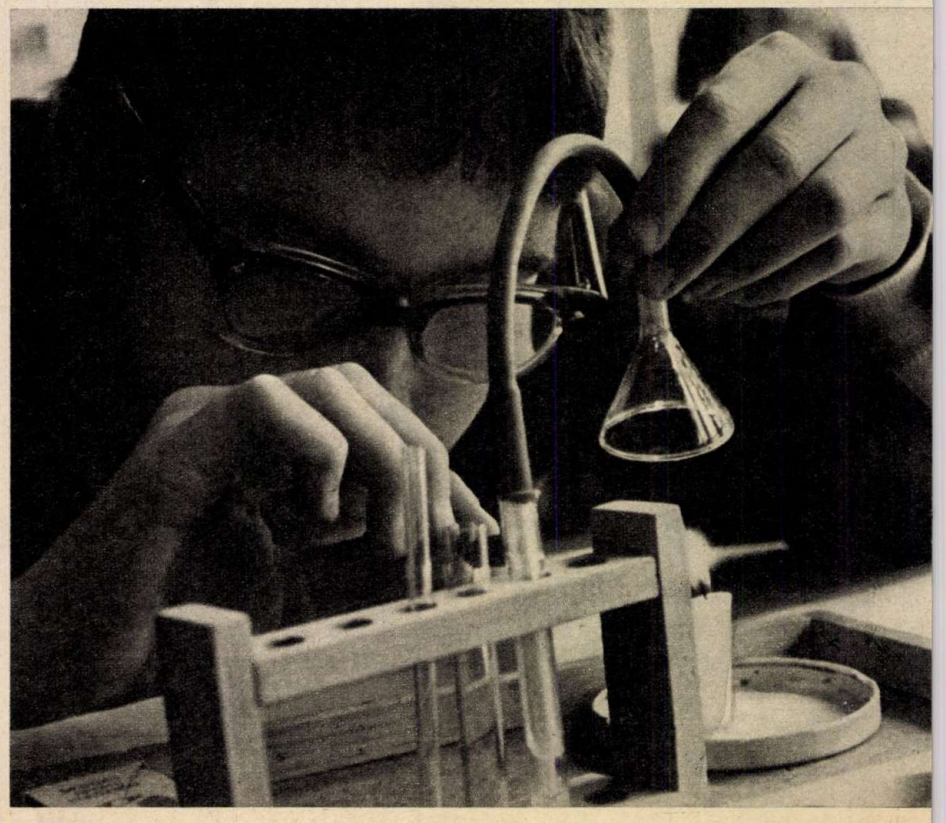

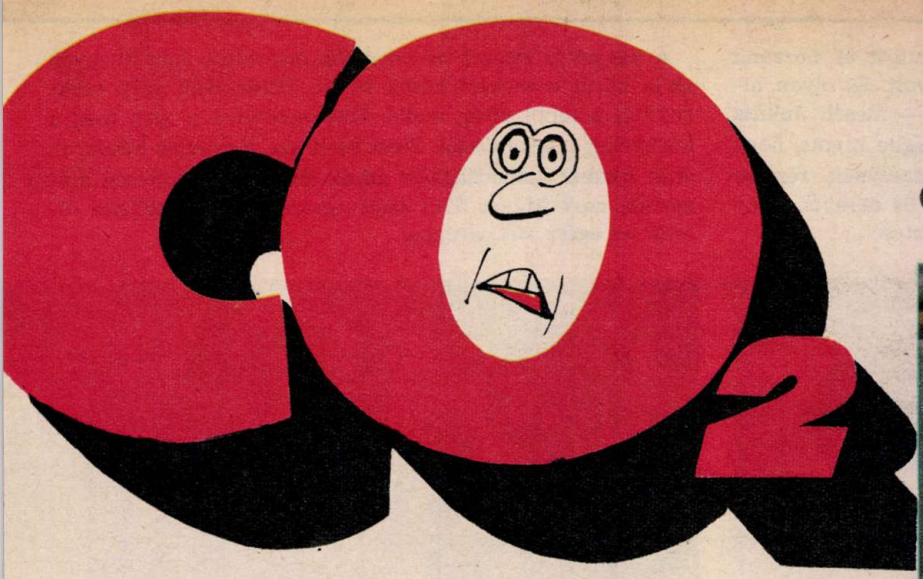
CO2

Katona voltam, huszár. Ukrajnában jutott el hozzánk a forradalom híre. Irtózatos szegénység volt. És olyan hideg, hogy csaknem rámfagyott a mente — meséli Juhász István bácsi, akit a Szöcske őrs vendégségbe hívott, hogy meséljen az októberi forradalomról, amelynek részese volt. Kíváncsiak voltak az eseményekre és arra is, hogy István bácsi miért kapta sok szép kitüntetését.

A kis pátyi temető csendes. Az őrs szinte lábujjhegyen járja körül a szovjet hősök sírját. Döme Kati szép csokrot tett a többi virág mellé. Megtisztították a sírt, meg a környékét a gyomoktól. Nem esett szó a szovjet hősökről, akik hazánk szabadságáért adták életüket. Csendesen dolgoztak, csak Mayer Tibi szólt egyszer: — Be kellene ültetni az egész sírt virággal.

Az őrs forradalmi osztaggá alakult, úgy nézett szét a faluban valami nemes tett után. Gizi néni nagyon örült a segítségüknek. Leszedték a megérett babot, a néni csak csodálkozott szorgalmukon, gondosságukon. A zsemleszínű házőrző kutya pedig boldogan csaholt és igazán sajnálta, hogy a babszedés tudományában annyira járatlan. Munka közben tréfálkoztak a gyerekek. Igaz, hogy néha nem értették egymás szavát, de hát úgysem akartak semmi lényegeset mondani. Csak járt a szájuk. Ám a kezük jobban!

Gizi néni számára nehéz munka felhúzni a vizet a kútból. A Szöcske őrs férfierejének meg se kottyan. És tudják, hogy jót tesznek vele. A néninek is, maguknak is. Erősödik a kar és a hátizom. Persze azért ki ne húzzátok a kútból az összes vizet! Aztán még valamit: otthon is van kút, otthon is lehet segíteni Anyunak, nagymamának... A nemes cselekedet otthon is nagyon értékes.

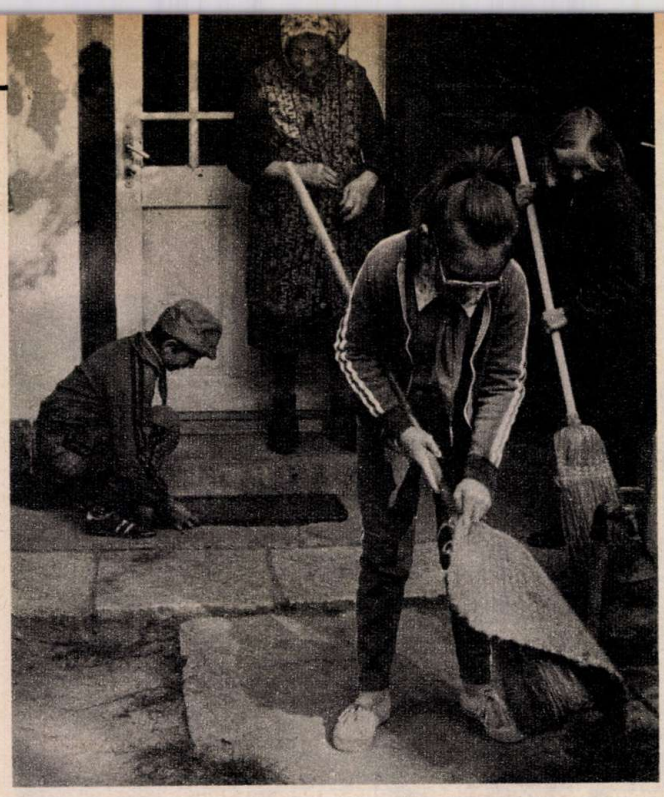

Takarítottak is Gizi néni házában, ragyogott a veranda.

Más vendégeket is fogadott az őrs. Kollár Jánost, aki ösztöndíjas egyetemistaként a Szovjetunióban tanul. A Szöcskék meséltek az életükről és arra kérték a vendéget, mondja el a szovjet gyerekeknek, hogyan élnek dolgoznak a pátyi úttörők, hogyan ünneplik hétköznapjaikon is az októberi forradalom 60. évfordulóját.

FORRADALOM

FELLEBBEZÉS

A nincstelenség,
a szegénység
soha sem
a zsebekben kezdődik.
Valódi forrását
a fejekben találhatjuk,
az akarat
hiányában...

Két esztendővel ezelőtt kezdődött. Akkor még mindenki boldog volt, lelkesen, bizakodva nézett a jövő elé, de az ötletet, a nagyszerű kezdeményezést halálra ítélte a közöny.

Egy kis Csongrád megyei községben, Mártélyon az úttörőcsapat tagjai elhatározták, hogy összegyűjtik mindazokat a régiségeket, amelyek a kis község pincéiben és padlásain hevernek. Sok-sok régi szerszám, halászeszköz, használt tárgy került elő. Vezetőik: Szabó Dezsőné és Nyárádi Zoltán irányításával rendszerezték az anyagot, és felvetődött egy kis falumúzeum létrehozásának a gondolata. Csakhogy hiányzott az az összeg, amelyért a kiszemelt kis házat megvásárolhatták volna.

Minderről – egy rádióriport kapcsán – tudomást szerzett a Posta Központi Javító Üzem Crossbar brigádja. A fiatalok elhatározták, hogy segítenek a mártélyi gyerekeknek, és miután jó munkájukért elnyerték a „Kiváló brigád" címet, az ezzel járó pénzjutalomból felajánlottak a mártélyiaknak 3500 forintot és azt letétbe is helyezték az OTP-nél. Ugyanakkor felhívással fordultak az ország ifjúsági brigádjaihoz, hogy gyarapítsák ezt az összeget, nyilvánosságra a bankszámla számát, amelyre a hozzájárulásokat várták.

Az MNB 218 – 98093 521–1190 számú csekkszámlán még ma is csak a 3500 forint szerepel. És ez kevés a ház megvételéhez.

Járdányi Zsuzsa, a brigád egyik tagja alig-alig leplezi keserűségét.

– Szerettünk volna valamit csinálni, olyan felajánlásra törekedtünk, ami nem formális, hanem újszerű. Nagyot csalódtunk – panaszolja. – Egy sor nagyvállalattal közvetlenül is felvettük a kapcsolatot, a felhívásunk megjelent a Népszabadság „Szót kér az olvasó" című rovatában, az Ifjú Kommunista a „Kezdeményezések albuma" rovatban közölt egy kis cikket rólunk, amely a bankszámla számát is tartalmazta. Az Egyesült Izzó üzemi lapja terjedelmes riportban számolt be kezdeményezésünkről.

És semmi...

Idézet a mártélyi Kék sirály őrs leveléből:

„...Az őrs minden tagja szorgalmasan dolgozik, hogy minél több régi emlék kerüljön elő a faluból. A bizalom, amelyet a brigád tanúsított irántunk nagyon jól esett és új erőt öntött belénk a gyűjtéshez."

A levél végén kilenc aláírás.

Szabó Dezsőné így írt a brigádnak: „Amikor a tájmúzeum gondolatát rebesgettük a rádióriporternek, több éves álmunkról beszéltünk. Azt hittük, az is marad, álom. Meghatottság öntött el bennünket, hiszen nagyszerű emberséget tapasztaltunk Önöktől... Bízunk abban, hogy az Önök segítségével valóság lesz, kezdeményezésüket mások is követni fogják, hiszen nagyon szép ügyről van szó."

A levelek papírja azóta megsárgult, összegyűrődött, a betűk halványnyá, elmosódottá váltak. A brigád sok helyen próbálkozott, de mindenütt falakba ütközött, a fővárosban is, Csongrád megyében is. Kicsit, érthetően, el is csüggedtek.

Csak a remény nem hervadt el a mártélyi pedagógusokban, úttörőkben. Legutóbb, amikor náluk jártam összeszoruló torokkal panaszolták hiábavaló erőfeszítéseiket, elkeseredett akcióikat a falumúzeumért. Lehet, hogy felötlik valakiben a kérdés, ugyan miért legyen fontos mondjuk egy győri nagyvállalat ifjúsági szocialista brigádjának, hogy Mártélyon az úttörők falumúzeumot létesítenek. Vég nélkül érvelhetnék: mert a múzeumi anyag összegyűjtésekor nemcsak Mártély kincseit gyarapítják, hanem az egész országét, a kutatás, a rendszerezés nemcsak a mártélyi úttörők tudását, kulturáltságát, műveltségét gyarapítja, hanem egy felnövekvő fiatal nemzedék általános műveltségét. Az esetleg megszülető falumúzeum nemcsak a mártélyiak ismeretanyagát gyarapítaná, hanem mindenkiét, aki ide látogat.

Azt hiszem, nekünk éppen arra kell törekednünk, hogy minél több helyre legyen érdemes ellátogatnunk hazánkban, hogy minél többet megtudjunk önmagunkról. Ez vezérel most, hogy fellebbezek a közöny ítélete ellen, és írásom végére ismét leírom a bankszámla számát:

MNB 218–98093 521–1190.

Teszem ezt annak reményében, hogy sikerül társakat verbuválnom a Crossbar brigád mellé, sikerül segítséget szereznem a mártélyi úttörőknek.

Mindannyiunk múzeumának megszületéséhez.

BŐCS FERENC
FOTÓ: SZALAY BÉLA

„...életem millió gyökerű”

Különös dolog, s számomra furcsa, hogy ha az általános iskolai irodalomkönyvet lapozom, alig találkozom Adyval. Csupán néhány mondat, s vers idézi költészetét. Mintha Ady csak a felnőtteké lenne. Mintha csak hozzájuk szólna, őket lelkesítené, s vallana érzelmeiről, égő hitéről, újat kereső nyugtalanságáról. Pedig hazát szeretni, barátra találni, nemes indulatot, szép szerelmet tanulni, fölháborodni, ezt nemcsak a felnőtt, de a gyerek is megtanulhatja verseiből. Ady Endre ezernyi szállal kötődik a szülőföldhöz, élete millió gyökérrel kapcsolódik népe sorsához.

KIRÁLYFI A RONGYOS PORTÁN

Hogy mennyire közel áll Ady a gyerekekhez — ő maga bizonyítja saját soraival. Minden merészsége, bátor fantáziája, kalandvágya — gyerekkorában kezdődött.

„Gyerekkoromban a mesék igéztek meg, a verseket nem kedveltem, s a zsoltárokat könyv nélkül nehezen tanultam meg. De azért verset már írtam akkor, amikor még a nagybetűket nem ismertem. Hétéves koromban írtam az első versemet, Lajos öcsém sárbaeséséről rövid, de pompás gúnyú balladát...

Nagyszerű remegésben teltek akkor az én napjaim. Királyi udvar volt a rongyos porta, melyhez az apám vásárlással vette a romos Pelley kastélyt. Ez kacsalábon forgó rezidencia volt. Ide csak előkelő szellemek járhattak éjszakánként. A kuruc ezredes, Pelley Ádám például. Vacogott a fogam minden elalváskor, de nyaras napokon bátran ját-

„...életem millió gyökerű”

szottunk Eger-játékot a romokon. Csuporból öntötte a téglacsúcsról forró szurok helyett a vizet Dobó Katica. Egyébként meg Tabay Klárikának hívták a Dobó Katicát. Nyolcéves leány a szomszédból, kivel kettesben is játszottunk a jegenyék alatt...

Télen dermedten aludt a falunk, s csak azok jártunk iskolába, akiknek jó csizmánk volt. Kicsi emberkék, nagy kínok árán értük el méteres hóban az iskolát... Havasan, zúzmarásan topogtunk egymás körül...

Csodagyermeknek tartottak még a tanáraim is. Verseket írtam és latinul beszéltem. Idegenek között zavart és félszeg, megszokott körben izgága, követelő, hiú, önhitt és zsarnok. Különös, csúnya, vézna, nagyszemű, feketésen sápadt arcú fiú voltam, aki lelke mélyén azt kívánta, hogy vele foglalkozzék mindenki. Én voltam a becézett első fiú a tanári noteszekben, s haragudtam magamra, mikor néha gyönge, kételkedő érzések vettek elő...”

HOL A HELYEM?

Ki az, aki kamaszkorában nem önmagát vizsgálja? Félrehúzódva töpreng: ki vagyok én, hol a helyem, kellek-e a világnak? Ki az, aki nem kutatja, hogy mit kell tennie, hogyan kell élnie?

„Egy-két évig borzalommal figyeltem a magam lelkét. Milyen rakoncátlan és milyen telhetetlen lélek ez. Merre s meddig fog nyargalni velem. Minden napom eseményes, minden kis rezzenésre az életnek hatalmas kórusokkal felel a szívem. Intenzív élniakarással és szilajsággal élek. Nem kerülnek el a katasztrófák. Mert magam sem akarom elkerülni őket. Izgat a dicsőség, olykor. Küzdök is érte, amikor elérem, félrerúgom. Így szaladok. Tudom, hogy várnak reám. Nem érdekel, hogy kik, de megyek elébük...”

Ady állandóan újat kereső, messzire vágyó ember volt. De kevesen tudtak a messzeségből úgy visszatérni, ahogy ő, s úgy örülni, úgy köszönteni a szülőfalut, a családot, ahogy ő tudta.

„Érdmindszent nekem legeslegelőször is az édesanyámat jelenti, ki sóhajtani sem mer, ha én netalán alszom és álmodom, és az édesapámat... Nagyon szeretem és féltem azt a két öreg embert, akik az anyám és az apám. Az anyámat különösen, a valamikor hét vármegyére szóló szépséget és jóságot, aki talán miattam öregedett meg hamarabb, mintsem szabad lett volna, de az apámat is, aki ma még nekem és Lajos testvéremnek öccséül tetszhető, komikusan fiatal, de bizony mégis öregúr...”

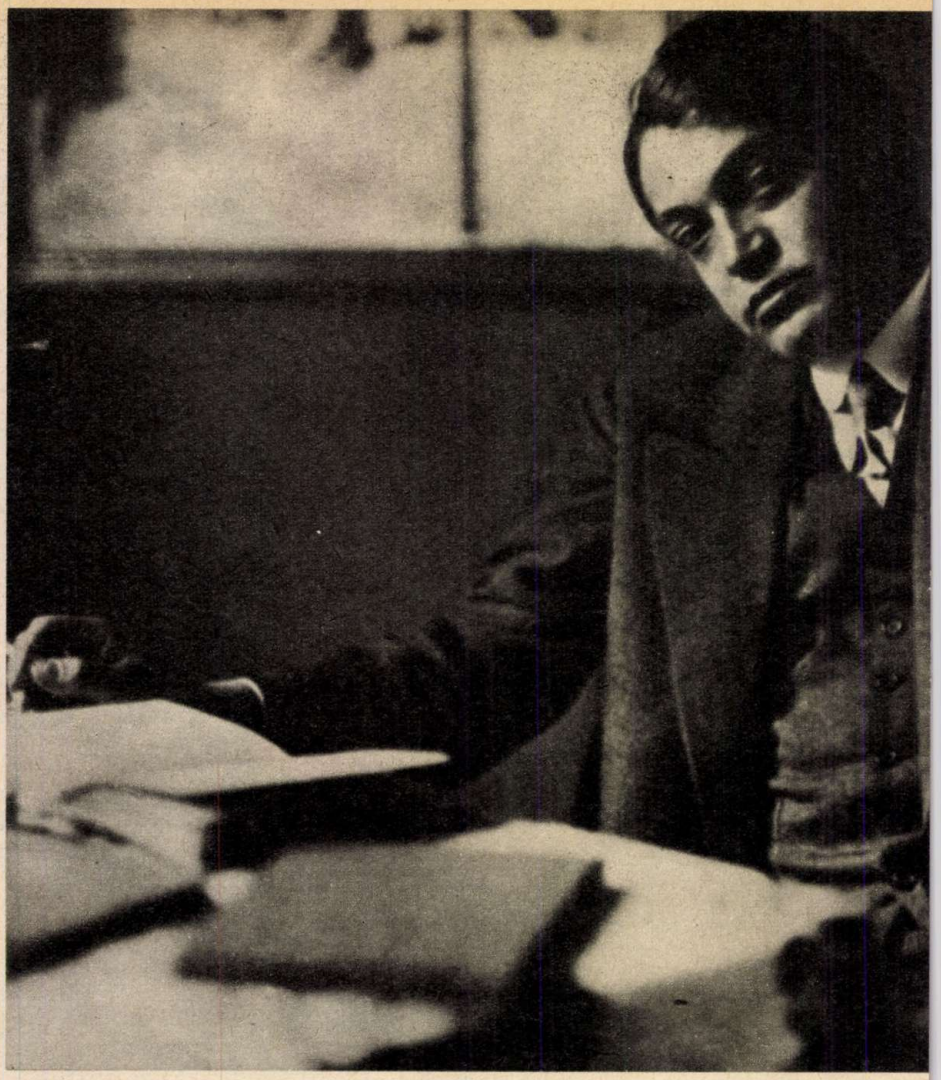

Csendes, tűnődő, verset érlelő pillanatok az íróasztal mellett

TANÁR ÚR, NE HARAGUDJÉK!

Ady Endre első verse 1896-ban jelent meg a zilahi Szilágyság című lapban. Hazafias vers volt ez, Kossuth-vers... Egy drukkos görögóra után Ady, kedvenc tanára, Kincs Gyula után szaladt:

„— Tanár úr, mélyen tisztelt tanár úr, ne haragudjék. Én egy verset írtam, s jaj, szeretném, ha a Szilágyságban megjelennék. — Kincs Gyula elolvasta a verset, s elkáromkodta magát:

— Ebadta jobb volna, ha a szószedetét rendben tartaná, s Plátót olvasná, aki nem ír hazafias verseket...”

A kezdet ilyen nehéz volt. De a tanár segített, s Ady Endre már akkor végleg elkötelezte magát a költészettel. Hivatást választott, felelősséget vállalt, nemcsak saját boldogulásáért, de népe képviselőjeként indult a művészet útján.

„Huszonegy éves vagyok, élni akarok, az életre terveimnek is kell lenni. Nem tudom miért, már gyermekkoromban másképp ítéltem az emberekről, mint a többi hasonló korú barátaim. Sohse elégített ki az a remény, hogy mint jámbor törvényszéki bíró vagy főszolgabíró békés, nyugodt életet éljek, nekem izgalom, hír, dicsőség kellett, amiket nálam nem pótol semmi.

Most már férfi vagyok, tudok, bírok gondolkozni. Én teljesen az irodalomnak szentelem az életemet.

Szilágysági lakos nem leszek, mit bánom én, mit beszélnek rólam, az intelligens, igazi művelt társadalom engem mindig meg fog becsülni. Elvégre mindenki azon az úton indul el, amelyen boldogságát feltalálni véli...”

A GYEREKEK SZÍVÉBEN IS ÉL

Kevesen értették meg azokat a forradalmakat, amelyek egy új világ eljöttét jelezték. Ady megértet-

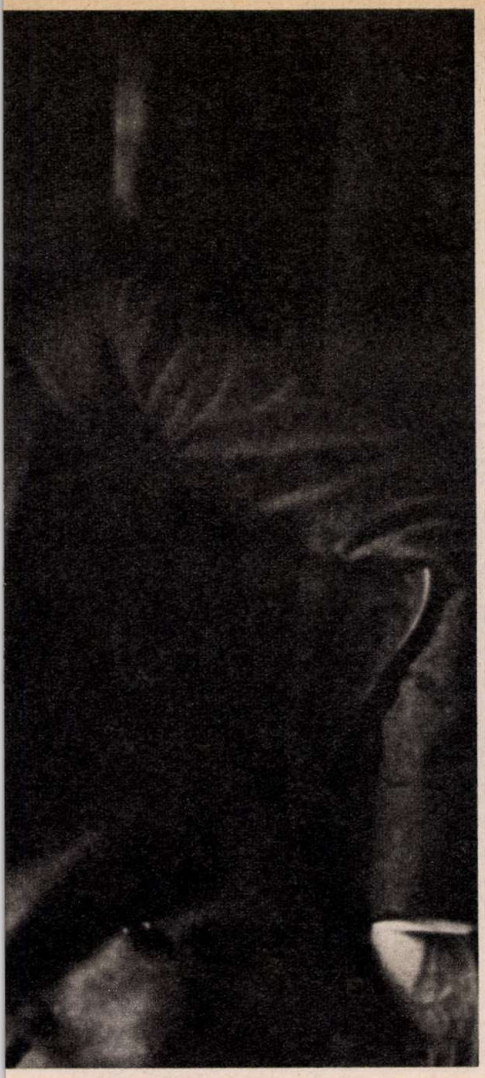

Barátok, képzőművészek szívesen örökítették meg a költőt. Az érdekes és értékes képek közül Rippl-Rónai József rajza

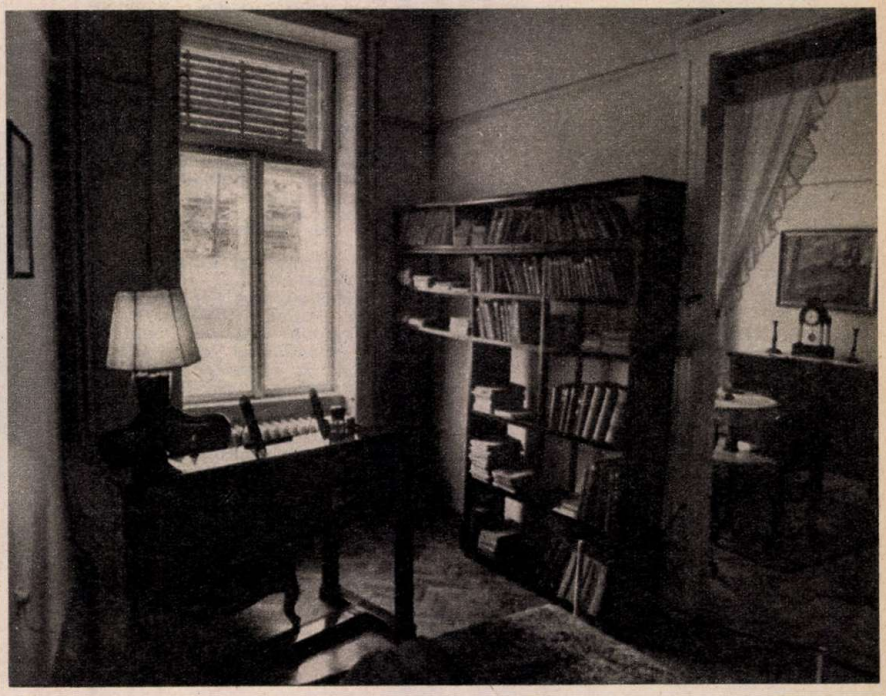

A Veres Pálné utcai lakás dolgozószobája (ma Ady-múzeum)

Az utolsó fényképek egyike már a szanatóriumban készült a beteg, ám betegen is alkotó Adyról.

te, üdvözölte az oroszországi munkásság forradalmát.

„Borzalmasan megrázkódott Nagy Oroszország. Fogvacogva néz Moszkva felé a világ. Égszakadás és földindulás ez... A szlávok új forradalomra tanítják e világot... Mindezt pedig szláv keménységgel, sötéten, búsan, tragikusan csinálja most az orosz nép. Képzelhetetlen ereje képzelhetetlen szenzációkat adott már s igér még a világnak. És célhoz fog érni..."

Azt is tudta, hogy ehhez a célhoz nemcsak az orosz munkásság fog eljutni, hanem a magyar nép is. Verseiben rákiált a türelmes parasztra, ébresztgeti az alvó tanyákat, máskor cinikusan gúnyolódva lázít.

„Csönd van. A dudva, a muhar,
A gaz lehúz, altat, befed
S egy kacagó szél suhan el
A nagy Ugar felett.":

Köszönti a fiatalokat, a reményeket, vágyakat tovább vivő, valóra váltó ifjú sereget, akikkel együtt, egymás kezét fogva rohan a forradalomba.

„Ifjú szívekben élek, s mindig tovább
Hiába törnek életemre
Vén huncutok és gonosz ostobák,
Mert életem millió gyökerű"

Ady „sok jó szava", mint mag a termékeny földben — megfogant. A felszabadult magyar nép nagy költője születésnapjának 100. évfordulóját ünnepli. Aki gyermekkorában, mivel tinta nem volt, kékítővel írta első balladáját, ám a kékítőben egy egész nemzet, az emberiség sorsát fogalmazta meg.

Hitte ennek a jövőnek a megérkezését, tudta, hogy a megálmodott álmokból valóság lesz, bár érezte, hogy ő beteg, s nem éri meg a megszépült, „tisztára mosdatott" holnapot.

„Ez az én két vén szemem
Habár sok szépet látott,
Mosolygós öregúrként
Nem látja a világot"

Dobozy Zsuzsa

TECHNIKAI SPORT

Az MHSZ szakköreiben neves versenyzők közreműködésével sajátítható el az autómodellezés, e különleges technikai sport csínjabínja. A nemzetközi autómodellező versenyeken 1,5—2,5 valamint 5 és 10 köbcentiméteres kategóriákban lehet indulni. A képen: sebességi versenyre készíti fel kocsiját Ruzsa József.

SZENTGYÖRGYHEGYI SZÜRET

A tapolcai diákok minden évben segítenek a gazdaságoknak a szüretelésben. Az így keresett pénzt országjárásra, színházi, és hangversenybérletre költik. Naponta átlagosan 350 mázsa szőlőt szüretelnek a tapolcai diákok.

INNEN-ONNAN

Mintegy 30 ezer fiatal kereste fel a nemzetközi vásárvárost, ahol nagyszabású szolidaritási műsort rendezett a Magyar Szolidaritási Bizottság és a KISZ. A fesztivál teljes bevételét a szolidaritási bizottság alapjára és a VIT-alapra utalják át.

Braun Éva, a magyar ifjúsági és munkásmozgalom kiemelkedő harcosa születésének 60. évfordulója alkalmából koszorúzási ünnepséget tartottak a fővárosi, Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában, ahol Braun Éva nevét viselő úttörőcsapatok is elhelyezték koszorúikat.

A kunhegyesi általános iskolai diákotthon fennállásának 10. évfordulójára kiállítást rendeztek a megyei kollégista gyerekek munkáiból. Diákotthon-közi kulturális és sportvetélkedőre is sor került az egésznapos ünnepségen.

200 munkát küldtek be a gyerekek az Országos Egészségnevelési Intézet és a Pajtás pályázatára. A legjobb rajzokat, élménybeszámolókat ki is állították az egészségnevelési intézetben. A pályázat győztesei a fügödi **Bakos Mária,** a jászberényi **Streitmann György,** a budapesti **Krajczár Andrea** és a tatabányai **Szabó Mónika.**

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

FIGYELEM!

A Pajtásban is beszámoltunk róla, a Magyar Úttörők Szövetsége műsorfüzetekben adta ki a „Mindenki újakra készül" elnevezésű csillebérci szaktáborozási ünnep-modelljeit. A műsorfüzetek azóta minden csapathoz eljutottak. Sajnálatos technikai hiba folytán a műsorok elkészítésében részt vett két csapat neve lemaradt a füzetekből: az 1. műsor készítői a Nyíregyháza I. sz. Gyakorló Iskola éneklő raja, az 5. műsorról a parádi gyermektáncscsoport. Kérünk minden csapatot, műsorfüzetébe írja ezt be.

ÚTTÖRŐSZÖVETSÉG KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA

A HÉT VICCE

Skót történet:

— Képzeld, húsz év után először kaptam tegnap levelet a bátyámtól Ausztráliából.

— És mit ír?

— Nem tudom. A levélen nem volt bélyeg, és visszaküldtem.

ÉVFORDULÓK

Harminckét éve, 1945. november 10-én alakították meg 64 nemzet fiataljai Londonban a **Demokratikus Ifjúsági Világszövetséget.** Azóta ez a nap a világ ifjúságának napja.

Kilencven éve, 1887. november 14-én született Április Lajos költő.

Harminc éve, 1947. november 16-án avatták fel a német fasiszták által felrobbantott, majd a felszabadulás után újjáépített Magit-hidat.

ÉSZAKI FÉNY

Sikerrel szerepelt hazánkban az Ergiren nevű csukcs-eszkimó népi együttes, amely Északi fény című műsorában a Szovjetunióban élő eszkimók dalait és táncait adta elő.

ÚTTÖRŐK ÉS MUNKÁSŐRÖK

A szigetvári járás balatonmáriai úttörőtáborában minden turnus részére honvédelmi napot rendeztek a munkásőrök. Mintegy ötszáz úttörő ismerkedett meg itt a munkásőrséggel, akadályversenyen és számháborún vettek részt. Az új tanévben, a fegyveres erők napján a járási úttörőcsapatok akadályversenyein is ott voltak a munkásőrök; újabb úttörő ifjú gárdista munkásőrszakasz is alakult az ősszel a szigetvári járásban.

A képen: úttörők a nyári táborban, a honvédelmi napon.

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.
Gyógyszergyártó tanulóinkat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
Vállalati ösztöndíj.
A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.
Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály.
Telefon: 229-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányaléq u. 2.
Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel felveszünk fiatalokat az 1978—79-es tanévre fonó-szövő szakmunkástanulónak 16 éves korig. A tanulmányi idő 2 év.

JUTTATÁSOK: különélési pótlék vidékieknek havi 500,—Ft, társadalmi ösztöndíj helybeli lakosoknak havi 450,— Ft, havi 90,— Ft-ért reggeli, ebéd, vacsora, munkaszüneti napokon is. Ingyen tankönyvet és munkaruhát adunk. Elhelyezés kollégiumban.

A kezdő tanulóbér havi 410,— Ft-tól 610,— Ft-ig terjedhet, amely a tanulmányi eredménytől függően változik.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk. Szakmunkásvizsga után a kereset havi 2500,— Ft-tól 3500,— Ft-ig terjedhet.

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7-től 1/4 4-ig személyesen.
Levélre is részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: PNYV MAGYAR PAMUTIPAR, személyzeti és oktatási osztály, 1046 Budapest IV., Erkel u. 30.

A JÓ FILM NEM MESE

Kritikái, jegyzetei, könyvei segítenek a filmek megértésében. Tanácsot adnak, mit tartsanak fontosnak a nézők, mire figyeljenek, hogyan közeledjenek ahhoz a környezethez, ahhoz a gondolatvilághoz, melyben megszületett a bemutatott alkotás.

NEMESKÜRTY ISTVÁN, a Budapest Filmstúdió vezetője gyakorlatban is végigkíséri azt a folyamatot amelyben a forgatókönyvből megszületik a film, megvalósulnak azok az elképzelések, melyek a műteremtől a bemutatóig viszik az írók, a rendezők, a színészek gondolatait.

Amikor beszélgettünk, arra voltam kíváncsi — aki ennyire érti a film kifejezési eszközeit, s a felnőttek nyelvét — mit tud mondani a Pajtás olvasóinak?

— *Nem udvarias kezdésnek szánom, hogy a gyerekeket nem lehet eléggé komolyan venni. Egyenrangú partnereink ők, s bárhogy foglalkozunk velük, le kell szoknunk a leegyszerűsített gondolatokról. Hogy a szakmámnál maradjak, mióta a világ filmgyártásáról statisztika készül, tudjuk, a világ filmnézőinek hatvan százaléka gyerek, vagyis tizennégy éven aluli. A gyerekekkel mégis keveset törődnek. Nemcsak azok, akik filmet csinálnak, de azok is, akiken múlik, milyen lesz a legifjabb moziközönség? Megszeretik-e a filmet, mit néznek meg a mozikban, hogyan ismerkednek meg egy-egy alkotással, mit visznek élményként magukkal akkor, amikor véget ér az előadás? Pedig megtanítani látni, észrevetetni lényeges dolgokat — éppolyan feladat, mint irodalmat vagy számtant tanítani.*

— Film és gyerekkor tehát szorosan összekapcsolódhat. Ha saját élményeiről kérdezem, mit említene elsőként?

— *Mi akkoriban a Simplon — a mai Bartók — moziba jártunk. Mindig izgultunk, vártunk, készültünk arra, hogy másfél órára beüljünk a moziba. Ez a jó hangulat a mai napig elkísér. Mint ahogy az is, hogy az első igazi film, amit láttam a Sherlock Holmes volt.*

— Ez azért is érdekes, mert mostanában ha gyerekfilmről beszélünk, mindenki egyértelműen mesefilmre gondol.

— *Természetesen vannak olyan filmek, melyeket nem ajánlhatunk fiataloknak. Azért sem, mert még nincsenek olyan gondjaik, nem állnak olyan döntések előtt, mint amit a filmkockákon látnak. Ezért vagy unalmasnak találják és csalódottan mennek haza, vagy nem is értik meg azokat az emberi problémákat, melyeket ezek a filmek megelevenítenek. Ha azonban dur-*

A KIS CSAVARGÓ

„A legeslegjobban a hat kis pingvin kalandjait szeretem a tv-ben. — írja Tömpe Évi a budapesti XIII. kerületből. — Ezek déli-sarki pingvinek?"

Bizony nem tudjuk. Ám ez a három kép biztosan a Déli-sarkon készült, ahol az Adélie pingvinek élnek.

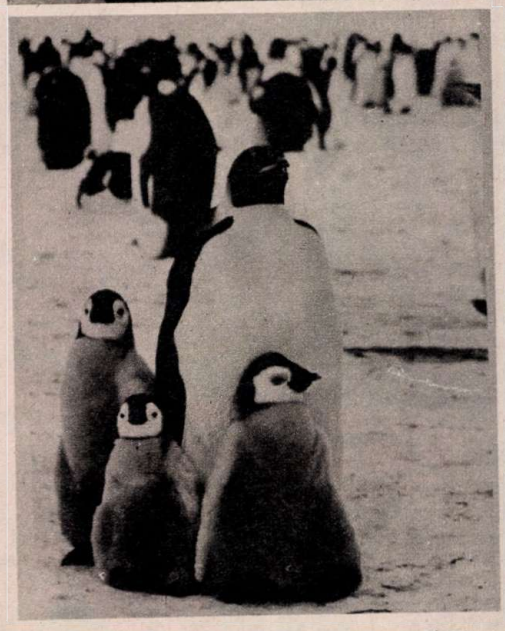

1. Addig vagyok nyugodt, amíg mellettem álltok. 2. Jössz vissza azonnal!! 3. Kis butám. Mondtam, hogy ne csavarogj!

TÁMAD A TENGERI CSILLAG

Néhány évvel ezelőtt a japán haditengerészet egységei érdekes feladatot kaptak. Tengeri csillagokat kellett összegyűjteni. Ezek az állatok ugyanis az elmúlt két évtizedben a Csendes-óceán egyes vizein nagyon elszaporodtak. Mohóságukban kikezdték a korállszirteket, jókora területeket emésztettek fel belőlük.

Az óceánok mélyén örökös háború folyik. Ezt a harcot a természet diktálja, a nagyobb hal bekapja a kisebbet... A táplálkozási láncon belüli harcnak egy kevésbé ismert epizódja a tengeri csillag–korall háború, amelynek a korall a szenvedő alanya.

Színpompás víz alatti felvételeket szemlélve a korallt az ember növénynek tekinti. Pedig állatról van szó – a virágállatok legjelentősebb rendjét alkotják a kőkorallok. A korallok talpkorongja külső mészvázat választ ki, ezt nevezi a köznyelv korallnak. Kőkemény anyag ez: 98–99 százalékban kalciumkarbonátból áll. Zoológusok a koralloknak eddig 2500 faját írták le.

A korallképződmények általában szegély-, zátony- kör vagy patkóalakúak. Sziklaszilárd szigetek ezek a tengerben. A Csendes-Óceánban több korallszigeten, repülőteret is építettek. A világtengereken a legnagyobb korallképződmény az ausztráliai Nagy Korallzátony, amelynek hossza 2000 km, szélessége pedig 300–2000 méter között változik. Igaz, hogy a hajózást megnehezítik a tengerből kiemelkedő korallszirtek, zátonyok, de a víz alatti világ legszínpompásabb képében gyönyörködhet az a sportbúvár, aki leereszkedik a víz alá a korallszirtek felett. Nem kell mélyre úsznia, mert 50 méternél nagyobb mélységben a melegvizű korallfajok már nem élnek meg. (A hidegvizű fajok még a 6000 méter mélységet is bírják.)

A melegvizű fajok általában 25–29 C-fokos vízben szaporodnak legjobban. A korallszirtek elpusztulásával szegényebb lesz a tenger, szegényebb lesz a környezetért aggódó ember.

A küzdelemben a támadó fél a tengeri csillag. Ennek az állatnak szintén több száz faja él a tengerekben. Többségük 5 karral rendelkezik és szabályos csillag alakú, de vannak kör, háló stb. alakú tengeri csillagok is. Falánk és nagyétvágyú állat a tengeri csillag, amelynek nagysága 1 cm-től 1 méter átmérőig változhat. Karjaival hihetetlen erővel feszíti fel a kagyló héját. Elképesztően

sokat tudnak testük méretéhez viszonyítva enni a tengeri csillagok, a tenger ragadozói. Nemrégiben egy gyomortartalom-vizsgálat során egyetlen fésűs csillagban 15 kagylót, 5 anyacsigát és néhány kúposcsigát találtak. Egy tengeri csillagból pedig 73 kicsiny kígyókarú csillagot szedtek ki.

A tengeri csillagnak viszonylag kevés az ellensége. A tritoncsiga és a tőkehal előszeretettel fogyasztja a tengeri csillagot. Sajnos, az óceánok egyes területein a tritoncsiga állomány megritkult, így a tengeri csillag egyik ellensége kiesett. Emberi erővel nem könnyű begyűjteni a korallszirtek pusztítóit, a tengeri csillagokat. Reméljük, hogy a tritoncsigák szaporításával, afféle biológiai védekezési módszerrel sikerül majd megritkítani a korallszirtek pusztítóinak sorát. A korallképződményeknek egyébként a kikötőépítés és a tengervíz szennyeződése is ellensége. Amikor az ember környezetét óvja, a víz alatti térségekre is gondolnia kell.

ENDRESZ ISTVÁN

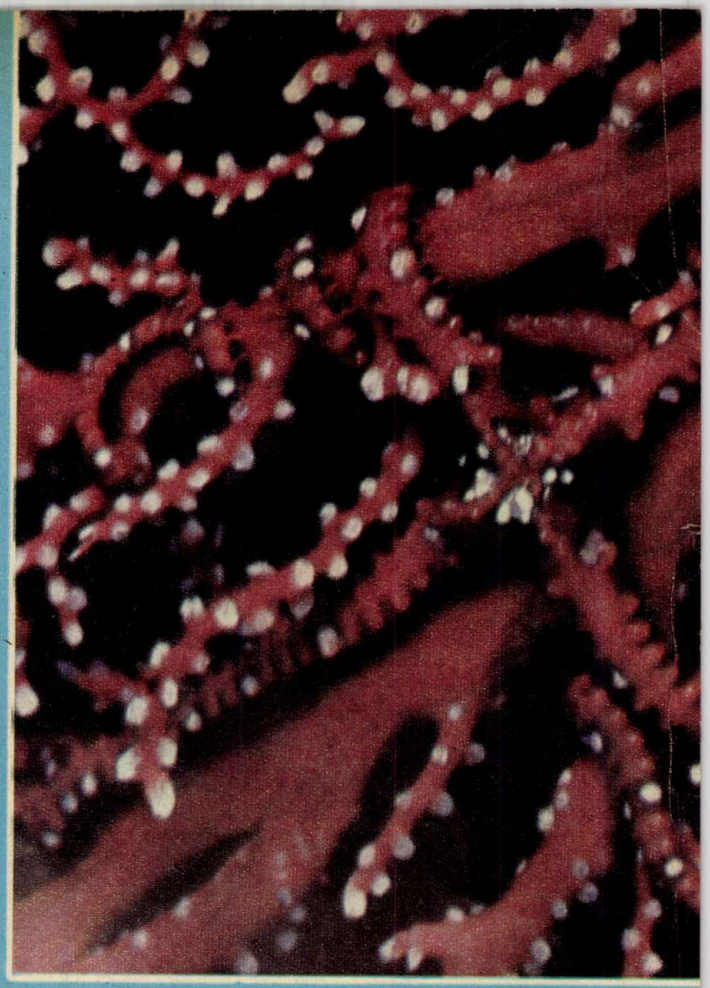

A harcias nemeskorall

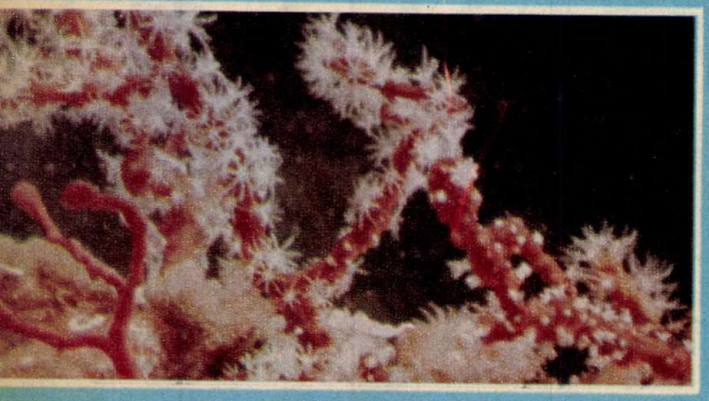

Korállfal az Indiai-óceánban, 30 méter mélységben

Az Adriában is honos a szőrös kígyócsillag

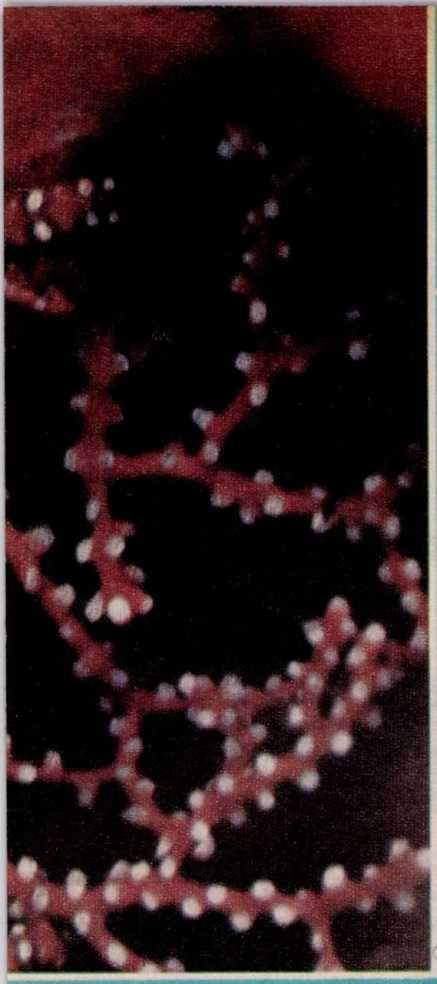

Ennek a csillagkorállnak támadó kedve és kígyókarja van

A nemeskoráll vörös vázából ékszereket készítenek

Falánk, nagy étvágyú állat a tengeri csillag

TÁMAD A TENGERI CSILLAG

A JÓ MUNKA ELISMERÉSE

Az elmúlt tanévben 14,4 millió forint értékű hasznos anyagot gyűjtöttek, mentettek meg a népgazdaság javára az ország úttörői. Egy tanuló átlagban 22,28 forint értékű hasznos anyagot gyűjtött.

A kiemelkedő gyűjtési munkát végző úttörők közül 510-en jutalomtáborozást nyertek. Zánkán és Alsóbélatelepen tölthetnek két hetet.

Az úttörőcsapatok hasznosanyag gyűjtési versenyében **a vándorserleget a budapesti 3248-as számú Táncsics Mihály és a 736-os számú Vasvári Pál Úttörőcsapat nyerte.**

A csapatlétszám szerinti csoportokban a fejenkénti forintátlag alapján a következő úttörőcsapatok értek el első helyezést: a 5387. Hunyadi János Úttörőcsapat, Szerencs; a 3248. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Bp. XI., a 736. Vasvári Pál Úttörőcsapat, Bp. VIII., az 1188. Dózsa György Úttörőcsapat, Négyes.

A tiszta háztartási pamuttextil-hulladék fejenkénti gyűjtési átlaga alapján első lett: a 5387. Hunyadi János Úttörőcsapat, Szerencs; a 780. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Pécs-Kertváros; a 4605. József Attila Úttörőcsapat, Tiszapalkonya és a 3557. Petőfi Sándor Úttörőcsapat, Leninváros.

A vashulladék fejenkénti gyűjtési átlaga alapján első helyezést ért el az 5387. Hunyadi János Úttörőcsapat, Szerencs; a 780. Táncsics Mihály Úttörőcsapat, Pécs-Kertváros; a 4605. József Attila Úttörőcsapat, Tiszapalkonya és az 1188-as Dózsa György Úttörőcsapat, Négyes.

Képünk a budapesti verseny díjkiosztó-ünnepségén készült.

A Magyar Úttörők Szövetsége és a MÉH TRÖSZT versenyfelhívása

A Magyar Úttörők Szövetsége az 1977/78-as úttörőévben folytatja a **„Teremtsünk értéket!"** akciót. Az országos hasznosanyag-gyűjtési verseny is az akció része.

ÚTTÖRŐK! Szervezzétek meg a lakóterületen keletkező hasznos hulladékanyagok rendszeres összegyűjtését!

A hasznosanyagokat minőség szerint válogatva adjátok át a MÉH-nek.

FIGYELEM! A versenyben csak az egyértelműen lakóterületi eredetű hasznosanyagokat értékelik.

A verseny feltételei:

A versenyben részt vehet minden önálló úttörőcsapat.

A verseny időtartama 1977. szeptember 1-től 1978. május 31-ig tart és két szakaszból áll: szeptember 1-től december 31-ig és 1978. január 1-től május 31-ig.

A versenyben a csapatok teljesítményét négy létszám szerinti kategóriában értékelik.

A **MÉH TRÖSZT** az úttörőcsapatok jutalmazásán kívül a legjobban gyűjtő úttörőket és kisdobosokat egyénileg is jutalmazza, az úttörőtanács és a csapatvezetőség javaslata alapján pedig megkaphatják a **„Teremtsünk értéket"** akció jelvényét.

Jó munkát kíván a

MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGE ÉS A MÉH TRÖSZT

SALAMON UTÓDAI

95 százalékos, még a faekét sem mindenütt ismerik; van, ahol földbe dugdosott botok vájta lyukakba szórták a vetőmagot. Járványok pusztítottak. Amikor egy, a fővárostól távol lakó férfitől az idén megkérdeztem, jobb-e neki most, a forradalom óta, azt felelte: — Igen, napjában kétszer is jóllakik a családom.

Etiópiában több nemzetiség él. A Magyarországnál mintegy 13-szor nagyobb területű ország 26 millió lakosának egyharmada az amhara törzshöz tartozik, ahhoz a nemzetséghez, amelyből a császár is származott. Az uralkodó ezt a törzset akarta uralkodóvá tenni a többi fölött. Közülük választotta vezető hivatalnokait, minisztereit, főtisztjeit. Az amhara nyelvet tette hivatalossá, s az amharák vallását, a kopt kereszténységet államvallássá.

Abban a kevés primitív iskolában, amely egyáltalán létezett, amharául tanítottak. A más nemzetiségből származó gyerekeknek előbb ezt, a számukra idegen nyelvet kellett megtanulniuk, s csak ezután ismerkedhettek meg az írás-olvasás Etiópiában oly ritka művészetével. A tanítók képzetlenek voltak, s maguk sem tudtak sokkal többet, mint néhány szent könyv tartalmát. Erre tanították azt a kevés gyereket, aki a kezük alá került.

E császárságtól kapott nehéz örökséget, a nemzetiségek ellentétét használják ma ki Etiópiának abban a két térségében, ahol harcok folynak. Délen, Ogadenben szomáli nyelvű és nemzetiségű, muzulmán vallású nomád pásztornép él. E területet a múlt század végén csatolták Etiópiához. Népét most külső erők — Szomália és a mögötte álló reakciós arab államok, valamint az Egyesült Államok — arra uszítja, hogy fegyverrel harcoljon függetlenségéért, Etiópia ellen. A csatákban már szabályosan kiképzett katonai alakulatok, nehéztüzérség, légierő is részt vesz. Hasonló a helyzet Etiópia északi, Eritrea nevű tartományában is: ott többségében a tigre és a tigrinya törzshöz tartozó népek élnek, szintén nagy részük muzulmán. Ez a terület a második világháború végéig olasz gyarmat volt, de a császár mintegy 20 éve bekebelezte. Az eritreaiak is függetlenséget követelnek, s ott is az ogadenihez hasonló, súlyos fegyveres harcok folynak.

Ebben az a tragikus, hogy az etióp katonai vezetés biztosítaná mindkét terület lakosai számára — mint az ország minden polgára számára — nyelvük, vallásuk szabad gyakorlását, az önkormányzatot, választott vezető szervekkel. Az a program, amelyet az ország fejlesztésére, felemelésére dolgoztak ki, azokra is vonatkozik, akik fegyveres harcukkal most elvonják Etiópia energiáját attól, hogy megvalósíthassa a minden ember számára jobb életet teremteni akaró intézkedéseit. Az etióp katonai kormány még nem adta fel a reményt, hogy lehetséges az ellenük harcolókkal tárgyalások útján békés rendezést elérni.

Ez volna az érdeke valamennyi szembenálló félnek. S ezt támogatja egész Afrika, sőt a világ minden jóérzésű embere. De napjainkban emberek százai halnak meg Etiópia csatamezőin. Emberek, akik írni-olvasni tanulhatnának vagy taníthatnának, gabonát termeszthetnének vagy utat építhetnének a világtól távoleső, elmaradott, eldugott falvakban is.

Molnár S. Edit

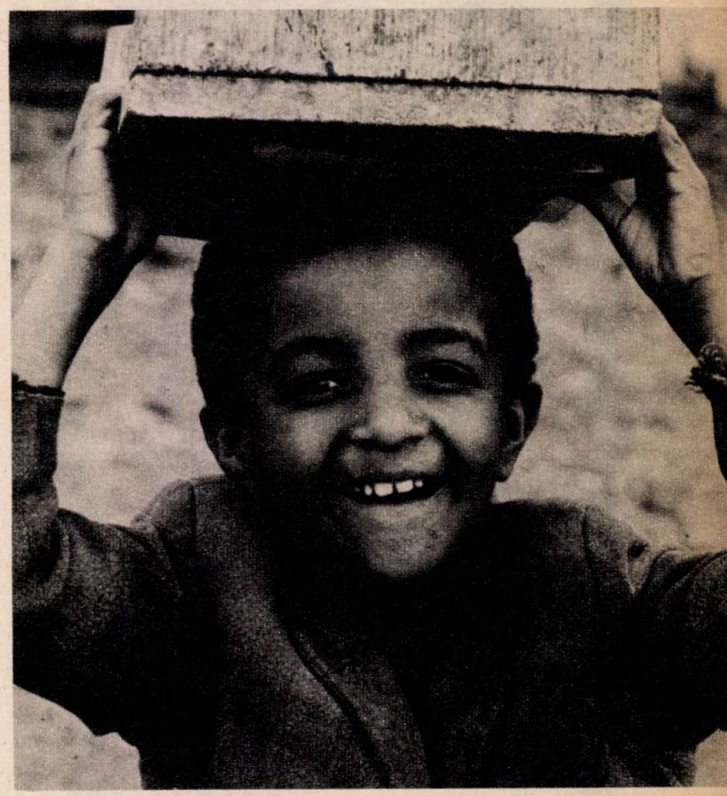

Minden magért, életet adó termésért megküzdenek a nők, a gyerekek és a férfiak

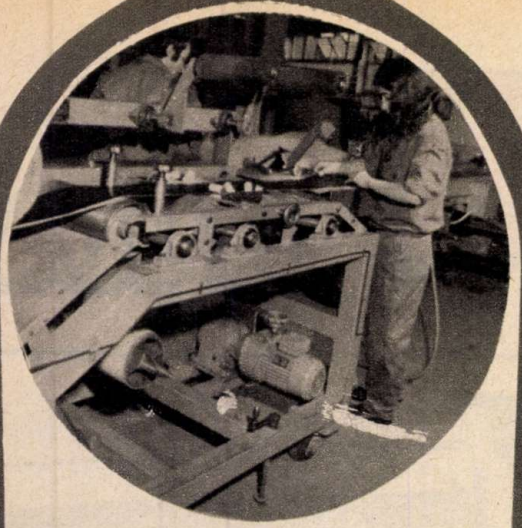

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI LÁNYOK, FIÚK!

Jelentkezzetek gumigyártó szakmunkástanulónak! Tanulóidő: 3 év. A tanulóidő alatt havonta, az évfolyamból és a tanulmányi eredménytől függően 110—650,— Ft ösztöndíjat kapnak. Vállalatunk ezen felül társadalmi ösztöndíjat is ad, amely évfolyamtól függően 250—450,— Ft-ig terjedhet. Nyári szakmai gyakorlatuk idején a legkiválóbbak 20 napot az NDK-ban töltenek gyárunk költségén.

Elméleti képzés Nyíregyházán a 107. sz. „Mező Imre" Szakmunkásképző Intézetben a gyakorlati képzés gyárunk korszerűen felszerelt üzemeiben és tanműhelyében történik.

Végzett tanulóink vegyipari szakközépiskolában, vagy gimnáziumban folytatják tanulmányaikat.

Érdeklődni és jelentkezni lehet: a Taurus Gumigyár személyzeti és oktatási csoportjánál

4400 Nyíregyháza, Derkovits u. 107.

FIÚK LÁNYOK!

Gyertek az EGYT Gyógyszervegyészeti Gyárba szakmát tanulni! A korszerűen felszerelt tanlaboratóriumban és üzemekben jól elsajátíthatjátok a

gyógyszergyártó, műanyag-feldolgozó, lakatos, esztergályos, hegesztő, csőszerelő, gáz- és vízvezeték-szerelő, villanyszerelő, ács-állványozó asztalos, kőműves, szobafestő-mázoló-tapétázó szakmákat.

A képzés ideje: hegesztő szakmában 2 év, a többi szakmában 3 év.

A FIÚKAT KOLLÉGIUMBAN HELYEZZÜK EL!

Ösztöndíj, nyereségrészesedés, üdülési és sportolási lehetőség van! A szakmunkásvizsga után: JÓ KERESETI LEHETŐSÉG, SZABAD SZOMBAT.

TOVÁBBTANULÁS. PÁLYAKEZDŐINKET 5 ÉVIG BEILLESZKEDÉSI PROGRAMMMAL segítjük át a munkábalépés és az azt követő időszak nehézségein. Tanulhatsz gimnázium vagy szakközépiskola II. osztályában esti vagy levelező tagozaton.

Az érettségi vizsgát követően TECHNIKUSI MINŐSÍTŐ vizsgát tehetsz.

Személyesen, telefonon vagy levél útján történő jelentkezésedet előjegyzésbe vesszük!

Címünk: *EgyT*

GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁR
oktatási osztály
Budapest X., Keresztúri út 30—38.
Telefon: 836-702
Levélcímünk: 1475 Bp. 10. Pf. 100.

EGYT

MINI MOZI

Érdemes?

Szórakoztatóbb-e megnézni egy izgalmas filmet, vagy egész délelőtt bent ülni az iskolapadban? Első hallásra sem nehéz a választás. Sajnos, sokan választják az első megoldást. Pedig tizenéves korban már hozzá kell szokni az idővel való gazdálkodáshoz. Nem a mozi ellen beszélünk. A jó filmek segítik a tanulást, szórakozást, felüdülést nyújtanak, de nem érdemes iskolaidőben moziba menni. A filmeket hónapokig játsszák a mozikban. A második-harmadik héten a legjobb filmre is könnyen lehet jegyet szerezni. Azt viszont tudomásul kell venni, hogy vannak és lesznek olyan filmek is, amelyek látogatása bizonyos korhatáron alul nem ajánlott, pontosabban tilos. Vannak dolgok, amelyeket tizenévesen még nem vagy nehezen ért meg az ember.

Megfelelő filmet, megfelelő időben. Olyan aranyszabály ez, amit érdemes betartani. Nem azért, mert a jegyszedő előtt kellemetlen helyzetbe kerülhettek, vagy mert veszélyben a jó magaviseleti minősítés, hanem csak így szórakozhattok jól a moziban. 1. Vajon jó lehet ez a film? 2. A mozijegy nem drága. 3. Az álmatlanság oka gyakran egy rosszul választott film. 4. Csak tudnám a megoldást! 5. Az elbliccelt óra „eredménye" intő vagy egyes. 6. Nem érdemes lógni, most rajtam röhög az osztály

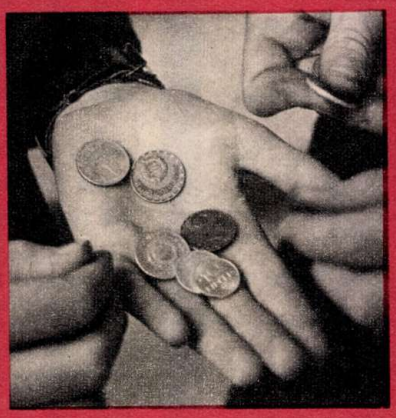

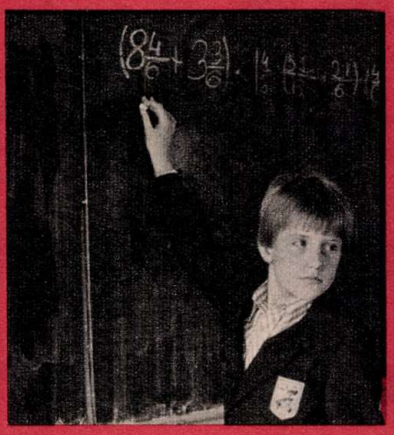

Pályaválasztó fiatalok!

Általános iskolát végzett fiatalokat felveszünk az 1978/79. tanévre, fonó-szövő vagy kötő-hurkoló szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A fonó és szövő szakmákban a képzési idő 2 év.

A fonó-szövő szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredményektől függően 350—560 Ft.

A kötő-hurkoló szakmában a képzési idő: 3 év.

A kötő-hurkoló szakmunkástanulók ösztöndíja a tanulmányi eredménytől függően 150—550 Ft.

Juttatások: az ösztöndíjon kívül a vidékieknek havi 500 Ft-ot, budapestieknek 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk. (Az összes pénzbeli juttatás a fonó-szövőknek havi 850—1060 Ft a kötő-hurkolóknak havi 650—1050 Ft.) Gyárunk mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban elhelyezést, napi háromszori étkezést adunk — munkaszüneti napokon is — havi 90 Ft-ért.

Tankönyvről az iskola, munkaruháról és iskolaköpenyről a gyár térítésmentesen gondoskodik.

Továbbtanulásra lehetőség nyílik az üzemi szakközépiskolában, és a területi gimnáziumban.

Rátermett fiatal szakmunkásainkat, a sikeres szakmunkásvizsgát követően segédművezetővé, később művezetővé képezzük ki.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban. Levélre részletes tájékoztatást küldünk.
A gyár címe: PNYV Kelenföldi Textilgyár személyzeti oktatási osztály
1117 Budapest XI., Budafoki út 111—113.
Telefon: 450-160 (191 mellék)

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

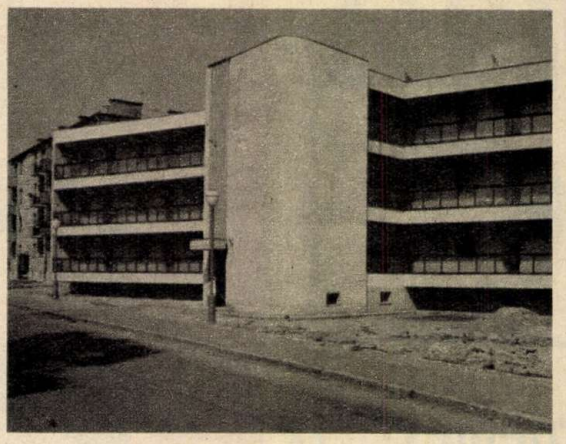

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja SZAKMUNKÁSTANULÓNAK AZ 1978/79-ES TANÉVRE:

villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ácsállványozó, központifűtés-szerelő, kőműves, épületasztalos, üvegező, vasbetonkészítő, tetőfedő-szigetelő, műkőkészítő, bádogos, épületgép-szerelő, szobafestő-mázoló, tapétázó, víz- és gázvezeték-szerelő szakmákban.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről, teljes ellátásról gondoskodunk.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási osztályán.

CÍM: 1751 Budapest XXI., Kiss János altb. u. 19—21.

Megközelíthető:
a Boráros tértől gyorsvasúttal a második megálló.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja az általános iskolát végzett fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákban:

esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák), autószerelő (budapesti lakosok részére), gépszerelő, villanyszerelő, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, kőműves, asztalos. A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.

1876
1976

Vállalatunk a tanulókkal szerződést köt társadalmi ösztöndíjra, amelynek havi összege 250—450 Ft-ig terjedhet.

A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán
(1455 Budapest IX., Kén u. 5.)
Telefon: 277-275.

NYÚLVADÁSZAT

Egymástól 3—3 lépés távolságra mindegyik játékos kört rajzol maga köré. Ezek lesznek a „nyúlfészkek". A körön belül áll a vadász, és egy fészek nélküli nyúl. Adott jelre a vadász labdával a kezében üldözni kezdi a nyulat, és meg akarja dobni a labdával. Ha a nyúl bemenekül valamelyik fészekbe, akkor a fészek gazdája válik üldözött nyúllá. Akit a vadász eltalál azzal szerepet cserél.

KISS TÜNDE
Sajószentpéter

„SZÍNES" JÁTÉK

Minden játékos választ magának egy színt, majd felállnak félkörben. Egyikük kezében labda van. Jelre a labdás játékos feldobja a labdát jó magasra, és kiált egy színt. Mindenki elfut, kivéve azt, akinek a színét kiáltották. Neki el kell kapnia a labdát. Ha ez sikerül, ő is feldobja, és egy másik színt kiált. Amennyiben a labda földet ér, a szólított játékosnak utána kell futnia. Ha megkaparintotta, elkiáltja magát: „stop!" Ekkor mindenki megáll, a labdás játékos pedig igyekszik eltalálni valakit. Akit eltalál, kiesik, ellenkező esetben a dobó esik ki. Győztes az, aki utoljára marad.

HORVÁTH CSILLA
Eger

FIÚ VAGY LÁNY?

A játékosok sorban egymás mellé állnak, az adogató pedig velük szemben helyezkedik el, egy labdával a kezében. Felváltva dobja valakinek a labdát, és közben egy nevet mond. Ha lánynevet mond lánynak, akkor le kell csapni a labdát, ha fiúnevet, akkor el kell kapni. A fiúk esetében fordított a helyzet. Minél gyorsabban történik az adogatás, annál kevesebb idő jut a gondolkodásra, és annál érdekesebb a játék. Aki eltéveszti kiáll, vagy rossz pontot kap. Az győz, aki utoljára marad, vagy a legkevesebb rossz pontot gyűjtötte.

TARSOLY GABRIELLA
Dévaványa

MOST UGRÁLJ!

A játékhoz egy ugrálókötél, és két doboz szükséges. Az egyik dobozba olyan lapocskákat helyezünk összehajtogatva, amelyeken számok vannak, 1—50-ig. A másik dobozban is lapocskák vannak, de ezekre nem számokat írunk, hanem különböző zálogokat. A játékos előbb számot húz, és annyit kell ugrálnia, amennyit a kihúzott lapon levő szám mutat. Ha eltéveszti, akkor következik a második doboz. A kihúzott lapon levő „büntetést" végre kell hajtania. Pl: 2-szer kimarad a játékból, békaügetéssel megtesz bizonyos távolságot, énekelnie kell valamit, stb.

GINÁL ILDIKÓ
Hajós

KAKASVIADAL

Két játékos hátára papírt tűzünk, rajta egy kétjegyű számmal. A feladat az, hogy ezt a számot egymás hátáról leolvassák, anélkül, hogy kézzel érintenék egymást. Fürgeségre, gyorsaságra és sok mozgásra van tehát szüksége annak, aki győzni akar!

TÓSZENBERGER GYÖRGYI
Szentes

FOCI-FOGÓ

A játékhoz mindössze egy labdára van szükség. A résztvevők elszórtan helyezkednek el a pályán, a labda a fogónál van. Az lábbal vezeti a labdát, és igyekszik valakit eltalálni vele. Akit eltalált, az szintén fogó lesz, és így most már összjátékkal is megközelíthetik a kiszemelt „áldozatot". Az győz, aki utolsónak marad találat nélkül.

PUSKÁS IBOLYA
Szakoly

*

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
CSER GÁBOR

Bárkit megkérdezel, hogy mi jut eszébe, ha ezt az évszámot hallja: 1980 mindenki ugyanarra gondol majd. Az olimpiára! Olyan esemény ez, amelyre azok is figyelnek, akik egyébként semmiféle kapcsolatban nincsenek a sporttal, és amelyet nyugodtan nevezhetünk a béke szimbólumának. Huszonkettedszer rendezik a sport Nagy Fesztiválját, ám mégis különleges érdeklődés előzi meg. A világ legjobb sportolói először randevúznak szocialista földön!

MOSZKVA AZ

Ha a valaki esetleg azt gondolná, hogy a korszerű, nagyvárosi élet egyik jelképe, a metró — a legújabb idők találmánya — bizony téved. Nem messze a Vörös tértől, a Marx sugárút metróállomásán márványtábla őrzi a dátumot: 1935. május 15-én nyílt meg itt a forgalom.

A moszkvai metró azonban nem panaszkodhat a korára, igazán nem látszik meg rajta... Egy 1966-os prospektus azt ígérte nekem, hogy a Marx sugárútról kilenc perc alatt jutok el a Luzsnyiki sportkombináthoz, én 1977-ben hét percet mértem. Ugyanonnan — más irányban — a Dinamo stadion szintén hét percre van.

A két, egymástól egyébként hatalmas távolságra levő sportlétesítmény most más hasonlóságot is mutat: hatalmas daruk, markáns munkagépek és szorgos munkáskezek birodalma lett mindkettő.

Moszkva készül az 1980. évi olimpiára.

Csak a térképet figyelem, a távolságot, így hát szaporábbra fogtam a lépteimet, a Dinamo stadionban, hogy idejében érjek a Luzsnyikiba, ahol vártak rám.

Félórát utaztam összesen, várakozással, átszállással együtt. Jó húsz perccel hamarabb érkeztem... Alekszej Petrovics Guszev, a sportkombinát igazgatóhelyettese mosolyogva fogadta mentegetőzésemet:

— Moszkvában, az olimpia ügyében sehova nem lehet „túl korán" érkezni! Némi túlzással azt is mondhatom, hogy amikor városunk megkapta a XXII. nyári játékok rendezésének jogát, akkor már folytak az előkészületek... Hiszen a szovjet sport állandóan gazdagodik, új, korszerű létesítményekkel, az olimpiától függetlenül is. Persze, a bizonyosság, hogy 1980-ban mi fogadjuk a világ legjobb sportolóit, új, nagy lendületet adott. És megkezdődött például a Luzsnyiki-kombinát teljes felújítása is.

CSAK EDZÉSRE?

Nem kis munka, hiszen szinte végeláthatatlanul sorakoznak itt a létesítmények, éppen száznegyven, amely között persze csak egynek számít a százezres Lenin-stadion is, a tizenhét

OLIMPIÁRA KÉSZÜL

ezer nézőt befogadó Sportpalota is, egynek az uszoda és egynek a Kisstadion is... Egy nagy, fedett csarnok pedig még épül hozzá, a majdani röplabdatorna színhelye, amelyet azért úgy terveztek, hogy tizenkét sportágat is ki tud szolgálni — és használják is majd, hiszen nemcsak a versenyeknek, hanem a különböző sportágak edzéseinek is helyet kell biztosítani.

Moszkvában magam is részt vettem egy úgynevezett olimpiai edzésszínhely avatásán. A haditengerészeti flotta központi sportegyesületének tágas, modern vonalú, pazarul berendezett — s persze fedett — uszodáját avatták (örömmel „átvenné" bármely világváros). Kérdeztem is Andrej Kornyevet, a létesítmény igazgatóját, nem sajnálja-e, hogy ez a minden nemzetközi szabványnak és előírásnak megfelelő uszoda „csak" edzések színhelye lesz 1980-ban.

Tiltakozott:

— A sportolóknak ez éppoly fontos, mint a verseny színhelye. Tudja, az olimpiai falut például a tervek szerint már három hétte! a játékok kezdete előtt megnyitják, s ez több bek között azt jelenti, hogy több ország sportolói, akik messziről jönnek, s alkalmazkodniuk kell az európai időszámításhoz, éghajlathoz, a körülményekhez, azok négyéves felkészülésük utolsó, igen fontos szakaszát ezeken az edzéshelyeken végzik.

180 HEKTÁR SPORTKOMBINÁT

Ugyanez a gondosság, nagy felelősségérzet sugárzott Alekszej Guszevből is, akivel sétára indultunk a Luzsnyiki-sportkombinátban, bár cseppet sem reménykedtünk abban, hogy — bár ha napestig is nézelődünk — bejárhatjuk a több mint 180 hektáros területet...

De hát végül is a majdani olimpia központjáról van szó!

Méghozzá hatalmas olimpia központjáról.

A várható méretekről Viktor Zegal, a természetesen máris működő olimpiai szervezőbizottság osztályvezető-helyettese lehengerlő tényeket sorolt fel:

— Moszkva 1980-ban több mint hatszázezer vendéget fogad. Ennek körülbelül a fele külföldi turista lesz, szinte ugyanannyian pedig a Szovjetunió különböző részeiből. 19 ezren laknak majd az olimpiai falu két- és háromszobás lakásaiban: sportolók és hivatalos személyek; körülbelül 7400 újságírót, illetve rádió- és tévékommentátort várunk. Mindezzel természetesen ezernyi más gond is együtt jár: a hátralevő időben például mintegy harmincezer új szállodai férőhely készül el, éttermek sokasága épül, újjászületik Moszkva három legjelentősebb repülőtere is. Az osztakinói városrészben rádió-tv-központ épül, hetven stúdióval — és speciális szputnyikok biztosítják majd azt, hogy az olimpia eseményeit minden földrészen lássák, mégpedig a tudósok előrejelzése szerint, mintegy két és fél milliárd ember!

Luzsnyiki sétánk során közben mi is a nézőkről beszélgettünk Alekszej Guszevvel.

EGYIDEJŰLEG 160 000 NÉZŐ

— A különböző létesítményekben egyidejűleg százhatvanezer néző fér el — magyarázta az igazgató-helyettes. — Soknak tűnik, pedig nem az... Az előzetes jegyigénylést figyelembe véve, még ez a hatalmas komplexum is szinte eltörpül. Nekünk azonban nem a vágyakkal kell szembenéznünk, nem csodastadionokat álmodni, hanem a lehető legjobb körülményeket kívánjuk biztosítani. Van gyakorlatunk... A létesítmény fennállásának huszonegy esztendeje alatt tizenegy világ-, kilenc Európa-bajnokságot rendeztünk, s a nemzetközi versenyek, mérkőzések egész sorát. Most mindez egyszerre lesz! De hát ezerkétszáz ember dolgozik itt, és máris mind az olimpiáért, a nyolc sportágért, amelynek a Luzsnyik ad otthont, a nyitó- és záróünnepség sikeréért...

Nyitóünnepély...

Ha az ember belegondol, hogy 1980-ról van szó, s csak egy nagyon-nagyon távolinak tűnő napot idéz fel, aligha érez olimpiai lázat.

Moszkvában azonban más az időszámítás. A metró robogásának ütemével lüktet a szó: olimpia. Lüktet a fejekben, a szívekben.

És jelen van minden munkáskéz mozdulatában.

Szekeres István

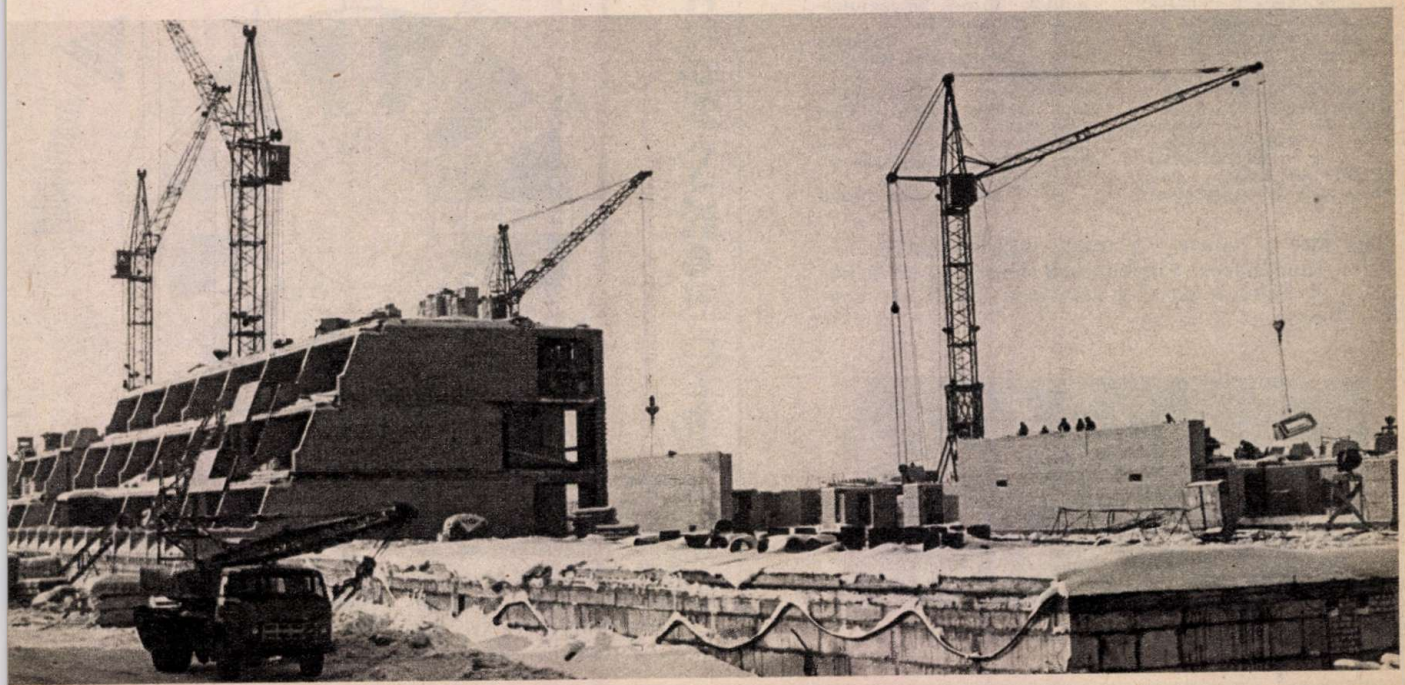

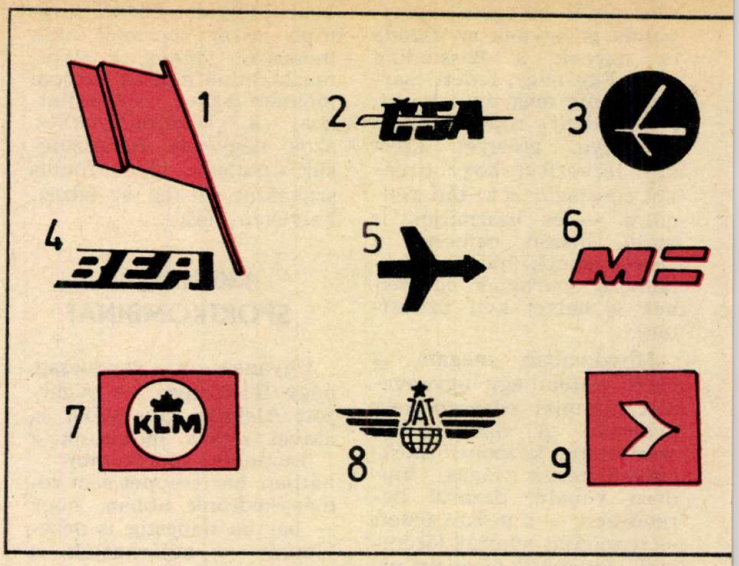

FELSÉGJELEK. Kilenc ország repülőtársaságának emblémája van a rajzon. Felismered-e azokat?

A POSTA űrrakétasort adott ki, amely az űrkutatás történetének legjelentősebb eseményeit ábrázolja. A bélyegek a Pénzjegynyomdában készültek Varga Pál grafikusművész terve alapján. Egyes értékek: 40 f. — Szputnyik—1, 60 f. Skylab-űrállomás, 1 Ft — Szojuz—Szaljut—5, 3 Ft — Luna—24, 4 Ft — Mars—3, 6 Ft — Viking-űrszonda.

31. sz. BÉLYEGREJTVÉNY: Hazánkban mikor jelent meg a „Szovjet ember első a világűrben" elnevezésű bélyeg és hány értékből (darabból) állt?

A helyes megfejtést beküldők között bélyegjutalmat sorsolunk ki.

A szocialista országok berlini nemzetközi kiállításán Gebora Eszter, az úttörőmozgalom 30. évfordulójára kiadott bélyeg tervezője, ifjúsági bronzérem kitüntetésben részesült „Lenin élete és munkássága" című gyűjteményével.

Dr. Légrádi Dezső

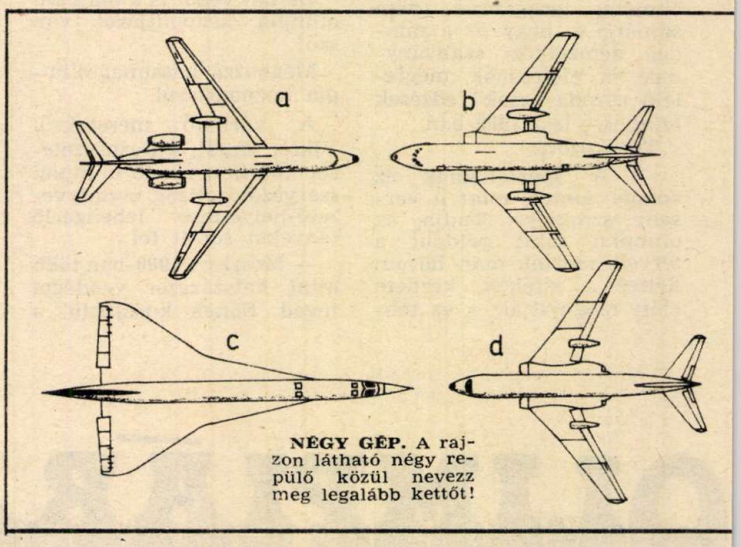

NÉGY GÉP. A rajzon látható négy repülő közül nevezz meg legalább kettőt!

MI EZ? 1. Szivacs? 2. Tégla mikroszkopikus képe? 3. Holdfelszín? Figyelmesen nézd meg ezt a képet, s ne hamarkodd el a válaszodat, mert könnyen tévedhetsz.

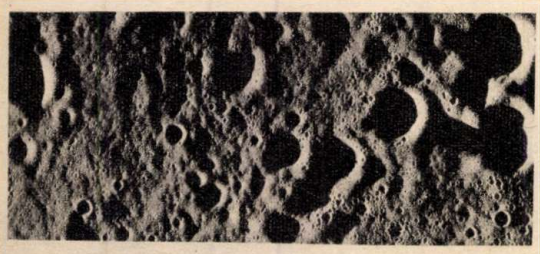

Varázskerek

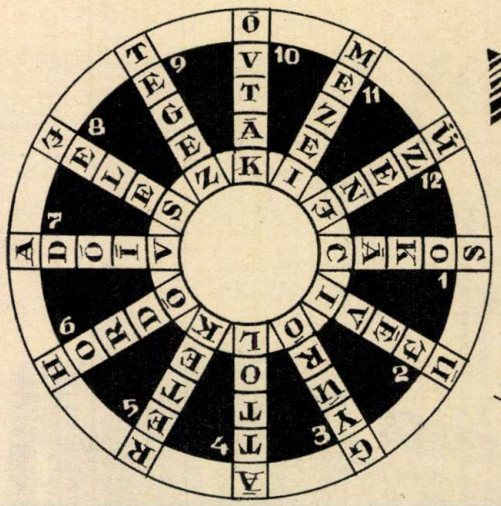

FORGASSÁTOK a varázskereket 1-től 12-ig, és írjátok be a megfejtéseket. Helyes válaszok esetén a külső körben egy korszerű repüléstechnikai találmány megnevezése, a belső körben pedig a szovjet űrrepülés „atyjának" neve alakul ki.

1. Magyarországon élő délszláv népcsoport. 2. Szilveszter utáni. 3. Masszírozó. 4. A másik oldalra taszít. 5. Piros vagy fehér konyhakerti növény. 6. Folyadék tárolására szolgál. 7. Adó bevallására szolgáló űrlap. 8. Iskolai osztályzat. 9. Nyílvesszők tartója. 10. Védelmeztek. 11. Nyúl és egér van ilyen. 12. Küldj hírt!